

KTO ZNISZCZYŁ GRÓB BOHATERA?

Rewolucja
w Unii? |2

Zdarzyło się we
wrześniu... Rok 1945 |8

Mazury zamieniają
się w arenę wodnej
rywalizacji |10

Zapowiada się
bardzo
trudny sezon |15

Ekstraklasowy
futsal
w Uranii |16

REWOLUCJA W UNII?

Jednomyślność od lat jest jedną z najważniejszych zasad unijnej polityki zagranicznej. Daje każdej stolicy – niezależnie od wielkości państwa – możliwość zatrzymania decyzji, którą uznaje za sprzeczną ze swoim interesem. Teraz grupa 11 krajów Unii Europejskiej chce ograniczyć znaczenie tego mechanizmu. Na czele inicjatywy stoją Niemcy.

Do szefowej unijnej dyplomacji Kai Kallas trafił wspólny list przedstawicieli Austrii, Belgii, Danii, Finlandii, Francji, Hiszpanii, Luksemburga, Niemiec, Holandii, Rumunii i Szwecji. Sygnatariusze przekonują, że w części spraw dotyczących polityki zagranicznej UE należy odejść od zasady jednomyślności i szerzej wykorzystywać podczas głosowania regułę większości kwalifikowaną.

Dokument został przekazany również pozostałym państwom członkowskim. Szczególną rolę w całej inicjatywie odgrywa Berlin, który już wcześniej opowiadał się za ograniczeniem możliwości blokowania unijnych decyzji przez pojedyncze państwa.

Jeden kraj może dziś zatrzymać całą Unię

Stawka jest duża, ponieważ obecne reguły dają każdemu z 27 państw członkowskich bardzo silne narzędzie wpływu na wspólną politykę zagraniczną i w zakresie bezpieczeństwa. W najważniejszych sprawach konieczna jest jednomyślność. Jeśli choć jedna stolica powie „nie”, wspólne stanowisko może nie zostać przyjęte.

Dotyczy to między innymi sankcji czy części decyzji związanych ze wsparciem państw trzecich. Zwolennicy zmian argumentują, że w sytuacji rosnących napięć międzynarodowych taki system może prowadzić do paraliżu i utrudniać Unii szybką reakcję.

Autorzy listu proponują więc kilka rozwiązań. Jednym z nich jest częstsze korzystanie z tzw. konstruktywnego wstrzymania się od głosu. Państwo, które nie chce poprzeć konkretnej decyzji, nie musiałoby jej formalnie akceptować, ale jednocześnie nie zatrzymywałoby pozostałych członków Unii.

Sygnatariusze chcą również ograniczenia praktyki wykorzystywania weta w polityce zagranicznej jako karty przetargowej w sporach dotyczących zupełnie innych obszarów funkcjonowania UE. Jeżeli któreś państwo ma poważne zastrzeżenia, powinno

według autorów inicjatywy zgłaszać je odpowiednio wcześniej i przedstawiać argumenty, aby pozostawić przestrzeń do negocjacji.

Zamiast jednomyślności większość kwalifikowana

Najdalej idąca propozycja dotyczy jednak samego sposobu podejmowania decyzji. Jedenaście państw chce dokładniej zbadać możliwość szerszego stosowania zasady większości kwalifikowanej tam, gdzie pozwalają już na to obowiązujące unijne traktaty.

W takim systemie pojedyncze państwo nie byłoby w stanie samodzielnie

nie dopuścić do podjęcia danej decyzji. Do jej przyjęcia potrzebne byłoby poparcie co najmniej 55 procent państw członkowskich – obecnie oznacza to minimum 15 z 27 krajów – pod warunkiem, że reprezentują one przynajmniej 65 procent ludności Unii.

Jednym z narzędzi, po które można byłoby sięgnąć, jest tzw. klauzula pomostowa przewidziana w art. 31 Traktatu o Unii Europejskiej. Pozwala ona w określonych przypadkach przejść od jednomyślności do większościowego głosowania bez przeprowadzania pełnej zmiany traktatów.

Jest jednak zasadniczy problem: aby uruchomić ten mechanizm, najpierw potrzebna jest zgoda wszystkich państw członkowskich. Innymi słowy, żeby ograniczyć jednomyślność, na początku trzeba osiągnąć właśnie jednomyślność. Dlatego sygnatariusze proponują rozpoczęcie konsultacji i poszukiwanie rozwiązania możliwego do zaakceptowania przez wszystkie stolice.

Autorzy listu przekonują, że potrzebne instrumenty prawne już istnieją, a kluczowe pozostaje pytanie, czy państwa członkowskie zdecydują się rzeczywiście z nich korzystać.

Dla mniejszych państw weto to ważny bezpiecznik

Zwolennicy zmian zapewniają przy tym, że nie zamierzają rezygnować z unijnej kultury konsensusu. W ich ocenie państwa nadal powinny przede wszystkim próbować wypracowywać wspólne stanowisko. Różnica polegałaby na tym, że brak pełnej zgody nie zawsze oznaczałby automatyczne zatrzymanie działania całej Wspólnoty.

Ale to właśnie w tym miejscu zaczyna się jednak najpoważniejszy polityczny spór.

Dla części mniejszych państw zasada jednomyślności nie jest bowiem jedynie proceduralnym utrudnieniem, lecz jedynym z najważniejszych

zabezpieczeń ich pozycji wewnątrz Unii. Prawo weta sprawia, że również kraj o znacznie mniejszej liczbie mieszkańców może zatrzymać rozwiązanie, które uważa za sprzeczne ze swoimi podstawowymi interesami.

Odejście od tej zasady budzi więc obawy, że w praktyce zwiększyłoby to znaczenie największych i najbardziej ludnych państw UE. Szczególnie istotny jest w tym kontekście fakt, że jednym z głównych motorów obecnej inicjatywy są Niemcy, a wśród jej sygnatariuszy znalazła się również Francja.

Spór nie dotyczy zatem wyłącznie technicznego sposobu liczenia głosów. W tle znajduje się znacznie poważniejsze pytanie o przyszły układ sił w Unii Europejskiej: czy każde państwo powinno zachować możliwość zatrzymania najważniejszych decyzji w polityce zagranicznej, czy też większe znaczenie powinna mieć zdolność UE do szybkiego działania nawet wbrew stanowisku pojedynczych stolic.

List trafił do Kai Kallas przed nieformalnym spotkaniem ministrów spraw zagranicznych państw UE w Wicklow w Irlandii. Dyskusja o jednomyślności tym samym wraca na unijną agendę – i trudno spodziewać się, by była wyłącznie rozmową o procedurach.

WYDAWCA
GALINDIA
Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b,
10-364
Olsztyn

Maciej Matera
redaktor naczelny
zarzad@gazetaolsztynska.pl
DYREKTOR BIURA REKLAMY
Agnieszka Weder-Gryglewicz
a.weder@gazetaolsztynska.pl
885 998 201

Michał Podolak
zastępca red. naczelnego
Zuzanna Leszczyńska
zastępca red. naczelnego

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska
sport@gazetaolsztynska.pl
WYDANIE ONLINE
Ania Głazek
519 839 562
internet@gazetaolsztynska.pl

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7b
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

**CENTRALNE
BIURO OGŁOSZEŃ**
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
Ewelina Gulińska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
Elwira Kowalska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Polska Press Sp. z o.o.
Oddział Poligrafia
Drukarnia
w Białymstoku
Ignatki,
ul. Przemysłowa 26
16-001 Kleosin

POTRÓJNE ŚWIĘTO W SMOLAJNACH: NOWY ROK SZKOLNY, JUBILEUSZ I PIERWSZY KROK DO BUDOWY KAMPUSU

Powiatowa inauguracja roku szkolnego 2026/2027 w Zespole Szkół Rolniczych im. bp. Ignacego Błazeja Krasickiego w Smolajnach miała w tym roku wyjątkowy charakter. Uroczystość połączyła trzy ważne wydarzenia: rozpoczęcie nowego roku szkolnego, obchody 65-lecia szkoły oraz symboliczne wbicie pierwszej łopaty pod budowę bursy szkolnej, która stanie się pierwszym elementem nowoczesnego kampusu edukacyjnego.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. wicewojewoda warmińsko-mazurski Zbigniew Szczypiński, rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego prof. Jerzy Przyborowski, metropolita warmiński abp Józef Górzynski, przedstawiciele instytucji związanych z rolnictwem i leśnictwem, samorządowcy oraz radni powiatu olsztyńskiego. Gości powitała dyrektorka szkoły Agnieszka Gołębowska-Wętkowicz.

Podczas inauguracji starosta olsztyński Andrzej Abako podkreślił znaczenie szkoły dla regionu oraz jej historię. – Rozpoczynamy 66. rok szkolny w Smolajnach. Przez te wszystkie lata szkoła przechodziła różne etapy, również trudniejsze momenty, ale udało się je przezwyciężyć. Dziś uczy się tutaj około 200 uczniów, a do pierwszych klas trafiły 44 osoby. To bardzo dobry wybór. Dziękuję również rodzicom za zaufanie. Ta szkoła jest wyjątkowa, bo wyjątkowy jest zawód rolnika – stwierdził starosta.

Głos zabrał również wicewojewoda warmińsko-mazurski Zbigniew Szczypiński, który jako były wieloletni radny powiatu olsztyńskiego wspominał osoby tworzące szkołę i jej wieloletnią misję. – Wspominamy dziś tych, którzy przed 65 laty tworzyli tę szkołę i wierzyli w jej sens. Ich idea pozostaje aktualna do dziś. Ziemia była, jest i będzie. Zmieniają się jedynie narzędzia i technologie, za pomocą których człowiek się nią opiekuje. Dlatego kształcenie rolnicze było, jest i będzie potrzebne – oznajmił wicewojewoda.

Do uczniów zwrócił się także rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie prof. Jerzy Przyborowski, zachęca-

Zdjęcia: Monika Nowakowska

jąc młodzież do bycia dumną z wybranej ścieżki kształcenia. – Bądźcie dumni ze swojego wyboru. Zawód rolnika to służba ludziom i służba naturze. Od waszej wiedzy, odpowiedzialności i zaangażowania będzie zależało bezpieczeństwo żywnościowe kolejnych pokoleń – powiedział rektor UWM, już teraz nakłaniając młodych do współpracy z kołami naukowymi działającymi na rolniczych kierunkach uniwersytetu.

W trakcie uroczystości starosta Andrzej Abako i wicestarosta Artur Wrochna wręczyli akty nadania stopnia nauczyciela mianowanego trzem nauczycielkom szkoły. – Mamy tu, w Smolajnach, znakomitą kadrę, która stale się rozwija i podnosi swoje kompetencje. A wszystko po to, by jak najlepiej przekazywać wiedzę uczniom – oświadczył wicestarosta Wrochna.

Najbardziej symboliczny moment wydarzenia nastąpił jednak na placu budowy przyszłej bursy szkolnej. Tam w obecności zaproszonych gości odbyło się uroczyste wbicie pierwszej łopaty pod inwestycję, któ-

ra rozpoczyna budowę nowej siedziby Zespołu Szkół Rolniczych.

– Jako samorząd wróciliśmy do koncepcji budowy nowej szkoły w Smolajnach, która pojawiła się już na początku lat 2000. Wówczas zabrakło środków i odwagi, by ten projekt zrealizować. Dziś rozpoczynamy budowę bursy, a kolejnymi etapami będą stajnia i następne obiekty tworzące nowoczesny kampus. Marzenia naprawdę się spełniają – przekazał starosta Andrzej Abako.

Starosta podziękował również samorządowi Dobrego Miasta za wsparcie finansowe inwestycji. Miasto włączyło się w sfinansowanie wkładu własnego Powiatu Olsztyńskiego niezbędnego do realizacji przedsięwzięcia.

O postępie prac mówił także Robert Fronczek, prezes zarządu firmy REMBUD Sp. z o.o., wykonawcy inwestycji. – Rok temu podpisaliśmy umowę na realizację tego zadania. Dziś mamy gotowy projekt i pozwolenie na budowę. Mam nadzieję, że uczniowie będą obserwować, jak ten obiekt

rośnie z miesiąca na miesiąc, a za dwa lata będą mogli z niego korzystać – powiedział.

Budowa bursy to pierwszy etap jednej z najważniejszych inwestycji edukacyjnych realizowanych przez Powiat Olsztyński. Zadanie o wartości ponad 11,4 mln zł jest dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład kwotą 9,7 mln zł. W nowym obiekcie znajdą się miejsca noclegowe dla około 60 uczniów, stołówka, biblioteka, świetlica, sale do nauki oraz zaplecze umożliwiające organizację szkoleń i zajęć również poza rokiem szkolnym.

Docelowo w Smolajnach powstanie nowoczesny kampus, obejmujący także budynki dydaktyczne, halę sportową, stajnię, ujeżdżalnię i specjalistyczne pracownie zawodowe. To inwestycja, która ma zapewnić młodzieży warunki do nauki na miarę XXI wieku i umocnić pozycję szkoły jako jednego z najważniejszych ośrodków kształcenia rolniczego w regionie.

Magdalena Bujewicz-Mydlak

 Powiat Olsztyński

KTO ZNISZCZYŁ GRÓB BOHATERA?

Jeśli ktoś zrobił to celowo, serce się kraje. W Giżycku zniszczony został grób kpt. Józefa Kalecińskiego „Adila” – żołnierza walczącego w wojnie z bolszewikami, oficera AK, więźnia sowieckiego obozu i nauczyciela. Policja ustala, co się stało.

Grób kpt. Józefa Kalecińskiego „Adila” w Giżycku przed uszkodzeniem i po nim

Grobu kpt. Józefa Kalecińskiego, ps. Adil, na cmentarzu miejskim przy ul. Warszawskiej w Giżycku od lat doglądają miejscowi społecznicy i pasjonaci historii. W listopadzie 2024 roku mogiła została gruntownie odnowiona przez Instytut Pamięi Narodowej. Miała przypominać o człowieku, na podstawie życiorysu którego można byłoby nakręcić film.

We wtorek, 1 września, na cmentarz przyszedł Jarosław Machnacz, emerytowany nauczyciel i miłośnik historii, który regularnie porządkuje grób. To, co zobaczył, było szokujące. Pionowa płyta nagrobna była przewrócona, a krzyż rozbity.

Machnacz ustawił płytę z powrotem i zadzwonił do Jarosława Andrukajtisa, drugiego ze społeczników zainteresowanych historią kapitana. Ten po kilkunastu minutach był już na cmentarzu i wykonał zdję-

cia. Wkrótce sprawa trafiła na policję.

– Zgłoszenie otrzymaaliśmy przed godziną 13. Policjanci pojechali na miejsce i potwierdzili uszkodzenie nagrobka. Sporządzili wstępną dokumentację. Będą prowadzone czynności zmierzające do ustalenia, w jakich okolicznościach doszło do uszkodzenia – mówi „Gazecie Olsztyńskiej” asp. szt. Iwona Chruścińska, oficer prasowa giżyckiej policji.

Na tym etapie policja nie przesądza jeszcze, że ktoś celowo zniszczył grób. Funkcjonariusze biorą pod uwagę również inną możliwość.

– Nie wykluczamy, że mogły się do tego przyczynić warunki pogodowe. W ostatnim czasie były wichury, drzewostan był połamany – zaznacza asp. szt. Iwona Chruścińska.

Społecznicy mają jednak wątpliwości. Jak relacjonuje dr Marcin Płotek z olsztyńskiej delegatury IPN, w sąsiedztwie nie stwier-

dzono uszkodzeń innych grobów. Nie było też galezi czy konarów, które mogłyby spaść na mogiłę. Sama ciężka płyta była zamocowana na pręcie i kotwie.

– Jestem wstrząśnięty. Jak mogło do tego dojść? Żeby grób tak zasłużonej i przecież niekontrowersyjnej osoby został zniszczony, to naprawdę przechodzi ludzkie wyobrażenie – mówi dr Marcin Płotek.

Delegatura IPN w Olsztynie podkreśla, że dokładna data i przyczyna uszkodzenia mogiły nie są jeszcze znane. Instytut podejmuje działania zmierzające do wyjaśnienia sprawy. „Zniszczenie miejsca spoczynku osoby o takiej biografii jest szczególnie bolesne” – podkreśla IPN.

Jarosław Andrukajtis z Giżycka w rozmowie z nami podkreśla, jak niezwykłą postacią był płk Kaleciński. Na jego historię trafił przypadkiem. Interesuje się cmentarzami i historią dawnych miesz-

kańców Kresów. Szukając informacji o kapitanie, dotarł do środowiska osób pochodzących z Lidy i do Jarosława Machnacza.

– Dopiero wtedy okazało się, że to nie był tylko nauczyciel matematyki z giżyckiego liceum. To był prawdziwy bohater – mówi.

Kto mógł uszkodzić jego grób? Andrukajtis nie chce dopatrywać się w tym politycznego czy antypolskiego motywu. Jego zdaniem, jeśli rzeczywiście zrobił to człowiek, bardziej prawdopodobna jest zwykła bezzwrotność. Jak mówi, w rejonie starej kwatery wojennej zdarza się spotykać młodych ludzi palących papierosy czy pijących alkohol.

– Chciałbym przede wszystkim uwrażliwić szkoły, nauczycieli, policję i władze miasta. Niech zwracają uwagę na to miejsce. Jeśli młodzi chcą gdzieś pójść, niech to nie będzie cmentarz – apeluje.

KRZYSZTOF WYSZKOWSKI – KAWALER ORDERU ORŁA BIAŁEGO, KTÓRY PRACOWAŁ W OLSZTYNIE!

Krzysztof Wyszowski, jeden z najbardziej znanych działaczy opozycji antykomunistycznej, został kawalerem Orderu Orła Białego. Mało kto pamięta, że jego życiorys jest mocno związany z Warmią i Mazurami – z Mrągowem i Olsztynem. Najwyższe polskie odznaczenie państwowe wręczył Krzysztofowi Wyszowskiemu prezydent Karol Nawrocki podczas obchodów 46. rocznicy podpisania Porozumień Sierpniowych w historycznej Sali BHP Stoczni Gdańskiej. Order został nadany za znamienite zasługi dla Rzeczypospolitej, szczególnie dla przemian demokratycznych i wolnej Polski, a także za działalność państwową i publiczną.

– Bez takich ludzi Solidarność by nigdy nie powstała – mówił prezydent, nazywając Wyszowskiego „wojownikiem” wiernym swoim ideałom.

Dla mieszkańców naszego regionu ważna jest mniej znana część jego biografii. Według katalogu IPN Wyszowski urodził się w Mrągowie. Dorastał i uczył się w Olsztynie, m.in. w II Liceum Ogólnokształcącym. Jako nastolatek przerwał naukę i podjął pracę fizyczną. Od 1963 r. pracował w Olsztynie na różnych stanowiskach, m.in. jako operator spychacza, a później w Olsztyńskich Zakładach Opon Samochodowych.

To właśnie tutaj miał miejsce jeden z pierwszych przejawów jego sprzeciwu wobec systemu PRL. Po latach wspominał: – Zbuntowałem się przeciwko CRZZ w 1974 r., pracując jako robotnik, operator spychacza, potem w olsztyńskiej fabryce opon samochodowych.

W 1975 r. przeniósł się do Trójmiasta. Tam współpracował z KOR, współtworzył Wolne Związki Zawodowe Wybrzeża i uczestniczył w strajku w Stoczni Gdańskiej w sierpniu 1980 r. Był represjonowany i internowany w stanie wojennym. Po 1989 r. działał publicznie, był m.in. doradcą premierów Jana Krzysztofa Bieleckiego i Jana Olszewskiego.

JAN BERDYCKI

Przypomina też, że od dawna pojawiają się pomysły zainstalowania monitoringu w tej części nekropolii.

JAN BERDYCKI

Kim był „Adil”?

Józef Kaleciński uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Podczas II wojny światowej był szefem Biura Informacji i Propagandy Obwodu Lida „Bór” Nowogródzkiego Okręgu ZWZ-AK. W latach 1942-1944 uczestniczył również w tajnym nauczaniu.

Walka o Polskę naznaczyła całą jego rodzinę. Dwaj synowie Kalecińskiego, również żołnierze Armii Krajowej, polegli 21 sierpnia 1944 roku pod Surkontami.

W lutym 1945 roku „Adil” został aresztowany przez NKWD i wywieziony do sowieckiego obozu w Ugliczu. Wrócił dopiero we wrześniu 1948 roku. Od 1 lutego 1949 roku uczył matematyki w Liceum Ogólnokształcącym im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Giżycku. Zmarł 2 sierpnia 1949 roku.

Wsparcie dla dużych przetwórców. W ARiMR ruszył nabór wniosków

Nawet 10 mln zł może otrzymać firma na inwestycje związane z przetwarzaniem produktów rolnych czy wprowadzaniem ich do obrotu. Od 1 do 30 września za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi nabór wniosków o wsparcie dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw z branży przetwórczej, które jest finansowane z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Sektor przetwórstwa rolno-spożywczego jest jedną z najważniejszych gałęzi polskiej gospodarki. Odpowiada za około 10 proc. krajowej produkcji oraz około 6 proc. wartości dodanej brutto. Gdy porównać go pod względem produkcji sprzedanej z innymi branżami przetwórczymi, m.in. tworzyw sztucznych, metali, drewna czy nawet ropy naftowej, nie ma sobie równych. Przetwórstwo rolno-spożywcze jest kluczowym ogniwem między rolnictwem a konsumentem. Silny i nowoczesny sektor pozwala zapewnić ciągłość dostaw żywności oraz zmniejsza zależność od importu produktów przetworzonych, co jest kluczowe dla zachowania bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Branża ta jest także ważnym pracodawcą oraz odbiorcą surowców od polskich rolników. Jej rozwój oznacza utrzymanie miejsc pracy na terenach wiejskich, wzrost dochodów rolników i ograniczenie wykluczenia gospodarczego regionów. Polscy przetwórcy muszą liczyć się jednak z silną konkurencją zagraniczną, gdzie przedsiębiorstwa są często większe i lepiej wyspecjalizowane, np. w produkcji wysoko przetworzonej bądź organicznej żywności. By móc skutecznie rywalizować, potrzebne są inwestycje w nowoczesne budynki, linie technologiczne, sprzęt czy systemy

zarządzania produkcją. Dofinansowanie na realizację takich przedsięwzięć dostępne jest także w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Właśnie ruszył nabór wniosków o wsparcie dla firm przetwórczych, także tych działających jako zorganizowane formy współpracy rolników. „Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) - poza gospodarstwem” to program finansowany z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. ARiMR uruchomiła go po raz pierwszy. Jego celem jest m.in. zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego; skracanie i usprawnianie łańcuchów dostaw żywności, dzięki czemu większa część marży pozostaje u krajowych producentów i przetwórców; rozwój trwałej współpracy pomiędzy rolnikami i przetwórcami, w tym przez zawieranie umów na dostawę surowców; ograniczanie strat żywności oraz wspieranie gospodarki obiegu zamkniętego, m.in. przez wykorzystanie produktów ubocznych i odpadów żywnościowych; rozwój przetwórstwa ekologicznego i lokalnego rynku żywności.

Kto może ubiegać się o dotację?

Wsparcie adresowane jest do tzw. „dużych przetwórców”, a dokładnie do mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) zajmujących się przetwarzaniem produktów rolnych. O środki mogą ubiegać się również MŚP z sektora rolno-spożywczego działające jako zorganizowane formy współpracy rolników – grupy i organizacje producentów oraz spółdzielnie. Beneficjentami pomocy mogą być osoby fizyczne, wspólnicy spółki cywilnej, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne bez osobowości prawnej. Kluczowe pozostaje jednak posiadanie statusu MŚP.

Fot. Adobe Stock

Dodatkowe możliwości dla zrzeszonych rolników

Pomoc przyznawana jest na inwestycje materialne i niematerialne dotyczące przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, z wyłączeniem produktów rybołówstwa i akwakultury. I co dodatkowo ważne, szerszy zakres wsparcia otrzymują grupy i organizacje producentów oraz spółdzielnie. W obszarze A pomoc udzielana jest na przetwarzanie produktów rolnych (surowców) i wytwarzanie w wyniku tego procesu produktów rolnych. Natomiast możliwość uzyskania wsparcia na wprowadzanie tych produktów do obrotu przewidziana jest wyłącznie dla zorganizowanych form współpracy rolników. Z kolei obszar B obejmuje działalność związaną z przetwarzaniem ekologicznych produktów rolnych. Także tutaj wyłączenie grupy i organizacje producentów oraz spółdzielnie mogą ubiegać się o pomoc na wprowadzanie produktów do obrotu. Istotnym warunkiem ubiegania się o dotację w obszarze B jest to, że dana kategoria działalności musi być objęta certyfikatem produkcji ekologicznej wydanym przed 1 stycznia 2026 r.

Wysokość refundacji i kwoty pomocy

Wsparcie udzielane jest w formie refundacji kosztów kwalifikowanych w zależności od obszaru inwestycji oraz formy prowadzonej działalności. I tak w obszarze A wynosi ona standardowo do 50 proc. kosztów kwalifikowanych i do 60 proc. w przypadku inwestycji realizowanych przez zorganizowane formy współpracy rolników. Natomiast w obszarze B poziom refundacji wynosi do 60 proc. kosztów kwalifikowanych i niezależnie od tego, jaki rodzaj podmiotu prowadzi przedsięwzięcie.

Pomoc przyznana jednemu beneficjentowi w ramach refundacji nie może przekraczać 10 mln zł i nie może być niższa niż 100 tys. zł.

Na co można przeznaczyć przyznane środki?

Katalog inwestycji, na które można otrzymać wsparcie, jest bardzo szeroki i obejmuje m.in.:

- budowę, przebudowę, rozbudowę lub remont połączony z modernizacją budynków i budowli produkcyjnych, magazynowych, np. chłodni czy infrastruktury towarzyszącej;
- nabycie nowych maszyn, wyposażenia, aparatury kontrolno-pomiarowej oraz

instalacji technicznych do przetwórstwa, magazynowania lub sprzedaży;

- zakup oprogramowania, licencji, systemów zarządzania jakością oraz wdrażanie innowacyjnych technologii i rozwiązań cyfrowych;
- inwestycje związane z ochroną środowiska, gospodarką odpadami lub systemami energetycznymi, np. oczyszczalnie ścieków, biogazownie, systemy fotowoltaiczne, magazyny energii, instalacje odzysku ciepła, pompy ciepła, kotły i piece na biomasę (z wyłączeniem kotłów do spalania słomy);
- inwestycje związane z wykonaniem celów Strategii „Od pola do stołu”, np. zakup maszyn i urządzeń do pakowania, znakowania i etykietowania produktów, systemów informatycznych umożliwiających identyfikację i monitoring warunków przetwarzania, przechowywania czy transportu produktów.

Do kiedy trwa nabór wniosków?

Wnioski można składać w terminie od 1 do 30 września 2026 r. wyłącznie drogą elektroniczną przez Platformę Usług Elektronicznych ARiMR. Na ich rozpatrzenie Agencja ma maksymalnie trzy miesiące od zakończenia naboru.

Fot. Adobe Stock

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Materiał opracowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Instytucja zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Materiał dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

ZOSTAWILI NIEPOKOJĄCE LISTY I ZNIKNEŁI BEZ ŚLĄDU. JEST FINAŁ POSZUKIWAŃ

Po czterech dniach zakończyły się poszukiwania Doroty i Jacka P. z gminy Rybno w województwie warmińsko-mazurskim. Zaginięcie małżeństwa wywołało duże zaniepokojenie po tym, jak oboje zamieścili w mediach społecznościowych pożegnalne wiadomości. W środę wieczorem policja poinformowała, że para została odnaleziona na terenie gminy Dąbrówno. Małżonkowie są cali i zdrowi. Policja w Działdowie poinformowała o zaginięciu małżeństwa w niedzielę, 30 sierpnia. Dorota i Jacek P. byli wcześniej widziani w miejscowości Nowa Wieś. Funkcjonariusze ustalili również, że para mogła poruszać się samochodem marki Ford Mondeo. Szczególny niepokój wywoływały wpisy, które małżonkowie zamieścili w mediach społecznościowych. Miały one charakter pożegnalny i wskazywały, że sytuacja może stanowić zagrożenie dla ich życia. Autentyczność jednego z listów potwierdziła policja. W jednym z wpisów Jacek P. żegnał się ze znajomymi, pisząc, że więcej się nie zobaczą. Dorota P. w swoim liście opisywała trudną sytu-

Fot. Policja/Ilustracyjne

ację życiową i formułowała zarzuty wobec kilku osób. Ze względu na treść wiadomości służby potraktowały sprawę jako pilną. W działania zaangażowani byli funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Działdowie. Poszukiwania prowadzono przez kilka dni, a komunikaty dotyczące małżeństwa były rozpowszechniane w mediach i internecie. Wcześniej informacje wskazywały, że para może przebywać m.in. w rejonie Dąbrówna. Policja apelowała do osób posiadających informacje o miejscu pobytu małżonków o kontakt z komendą. Przełom nastąpił w środę, 2 września. Wieczorem policja poinformowała o zakończeniu poszukiwań. „Małżeństwo odnalazło się na terenie gminy Dąbrówno.

Są cali i zdrowi” – przekazała kom. Justyna Nowicka, rzeczniczka policji w Działdowie. „Policja potwierdziła również, że Dorocie i Jackowi P. nie zagraża obecnie niebezpieczeństwo. Służby nie przekazują jednak szczegółowych informacji dotyczących miejsca i okoliczności odnalezienia małżeństwa. „Parze nie zagraża żadne niebezpieczeństwo, tyle na ten moment mogę przekazać, dla dobra sprawy nie podajemy więcej szczegółów” – poinformowała rzeczniczka działdowskiej komendy. Poszukiwania Doroty i Jacka P. zostały oficjalnie zakończone. Policja nie ujawniła na razie, gdzie małżonkowie przebywali przez cztery dni ani co dokładnie wydarzyło się od momentu ich zaginięcia do odnalezienia.

AL

POTRĄCENIE ROWERZYSTY NA PRZEJEŹDZIE. 77-LATEK STRACIŁ PRAWO JAZDY

Fot. Policja

77-letni kierowca fordą odpowie przed sądem po potrąceniu rowerzysty na oznakowanym przejeździe rowerowym w Olsztynie. Mężczyzna, skręcając w ul. Wojska Polskiego, nie ustąpił pierwszeństwa rowerzyście.

Na miejsce wezwano policjantów oraz zespół ratownictwa medycznego. Rowerzysta nie odniósł poważnych obrażeń i nie wymagał hospitalizacji. Policja zakwalifikowała zdarzenie jako kolizję drogową. Funkcjonariusze zdecydo-

wali o zatrzymaniu prawa jazdy 77-letniemu kierowcy. Sporządzili również wniosek o jego ukaranie, który trafi do sądu. To sąd zdecyduje o dalszych konsekwencjach wobec mężczyzny.

AL

8-LATKA WBIEGŁA POD SAMOCHÓD

Fot. Policja

O dużym szczęściu może mówić 8-letnia mieszkanka gminy Iława, która wbiegła na jezdnię wprost przed nadjeżdżający samochód. Dziewczynka zderzyła się z oplem, jednak – jak przekazała policja – nie odniosła poważnych obrażeń. Dokumentacja dotycząca zdarzenia zostanie przekazana do sądu rodzinnego i nieletnich. Do zdarzenia doszło w okolicach szkoły. O potrąceniu

dziecka zostali powiadomieni funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Iławie. Na miejsce skierowano patrol. Z ustaleń policjantów wynika, że 8-latką szła razem ze swoją mamą. W pewnym momencie wbiegła na jezdnię i uderzyła w bok jadącego opla. W wyniku tego doszło do zderzenia samochodu z pieszą. Na szczęście dziecku nic poważnego się nie stało. Funkcjonariusze sporządzili dokumentację, która zostanie przekazana do sądu rodzinnego i nieletnich. Policja zaapelowała przy tej okazji do rodziców i opiekunów o przypomnienie najmłodszym zasad bezpiecznego poruszania się po drogach. Mundurowi podkreślają, że do przechodzenia przez jezdnię należy wybierać wyznaczone przejścia, a przed wejściem na drogę upewnić się, że można zrobić to bezpiecznie.

AL

GROZIŁ SĄSIADOM ŚMIERCIĄ I PODPALENIEM

62-letni mieszkaniec gminy Biała Piska został zatrzymany po tym, jak miał grozić swoim sąsiadom pozbawieniem życia oraz spaleniem ich domu i sklepu. Mężczyzna był nietrzeźwy. Po wytrzeźwieniu usłyszał dwa zarzuty kierowania gróźb karalnych. Prokurator objął go policyjnym dozorem i zakazał mu zbliżania się do pokrzywdzonych. Do zdarzenia doszło w jednej z miejscowości na terenie gminy Biała Piska. Na prywatną posesję przyszedł nietrzeźwy sąsiad. Według ustaleń policji zachowywał się wulgarnie i agresywnie wobec gospodarzy. Miał grozić małżeństwu pozbawieniem życia oraz podpaleniem ich domu i sklepu. Pokrzywdzeni obawiali się, że mężczyzna może spełnić swoje groźby.

Policjanci zastali 62-latkę w jego miejscu zamieszkania. Badanie wykazało, że miał blisko 1,5 promila alkoholu w organizmie. Jak przekazali funkcjonariusze, podczas interwencji mężczyzna przyznał, że wcześniej był u sąsiadów i groził spaleniem sklepu, ponieważ – jak twierdził – został przez nich zdenerwowany. Miał również zapowiedzieć, że wybiję sąsiadowi wszystkie zęby. Został zatrzymany. Po wytrzeźwieniu usłyszał dwa zarzuty kierowania gróźb karalnych – osobno wobec sąsiadki i sąsiada. W trakcie dalszych czynności nie przyznał się do ich popełnienia. Prokurator zdecydował o objęciu go policyjnym dozorem. 62-latek musi stawiać się trzy razy w tygodniu w Komendzie Policji w Białej Piskiej. Ma również zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych na odległość mniejszą niż 15 metrów oraz zakaz jakiegokolwiek kontaktowania się z nimi. Za kierowanie gróźb karalnych mężczyźnie grozi kara do trzech lat pozbawienia wolności.

OPRAC. AL

PIJANY KIEROWCA POTRĄCIŁ SENIORKE NA PASACH

32-letni kierowca Iveco odpowie przed sądem po wypadku, do którego doszło w Olsztynie. Mężczyzna nie ustąpił pierwszeństwa starszej kobiecie przechodzącej przez oznakowane przejście dla pieszych. Seniorka z obrażeniami ciała została przewieziona do szpitala. Jak ustalili policjanci, kierowca był nietrzeźwy. Do zdarzenia doszło na ul. Jagiellońskiej w Olsztynie. Według wstępnych ustaleń funkcjonariuszy 32-latek kierujący Iveco nie

ustąpił pierwszeństwa kobiecie znajdującej się na przejściu dla pieszych. Doszło do potrącenia. Poszkodowana została przetransportowana do szpitala z obrażeniami ciała. Policjanci przebadali kierującego na zawartość alkoholu w organizmie. Badanie wykazało ponad promil. Mężczyzna stracił prawo jazdy. Policja poinformowała, że za popełnione przestępstwa 32-latek odpowie przed sądem.

AL

100 WPŁYWOWYCH KOBIET

Wolą działać, niż czekać, aż świat zmieni się sam lub zrobi to ktoś inny

Żadna z nominowanych w akcji 100 Wpływowych Kobiety nie budzi się rano z myślą: „dzisiaj zmienię świat”. A jednak to robią. Powoli, konsekwentnie, małymi krokami sprawią, że ich małe światy stają się lepsze.

Zmienianie rzeczywistości rzadko bywa spektakularne, to częściej godziny żmudnej pracy, wiele prób, niepowodzeń i momentów, w których

pojawia się myśl o rezygnacji. Kiedy jednak w końcu się udaje, a z efektów tych działań korzystają inni, można powiedzieć, że było warto. Wszystko zaczyna się od jednej decyzji i prostego wyboru: działania zamiast czekania.

Akcja 100 Wpływowych Kobiety powstała po to, by przyjrzeć się właśnie takim historiom. Historiom kobiet, które nie pozostają obojętne, podejmują wyzwania i robią

coś ważnego. Czasem dla dużej grupy ludzi, czasem dla swojej społeczności, a czasem dla kilku osób, których życie dzięki nim staje się choć trochę łatwiejsze. Ich droga jest ważniejsza niż skala działania czy rozmach przedsięwzięcia. Bo wpływ nie zawsze widać z daleka.

Oddajemy więc głos paniom, by same opowiedziały o tym, co jest dla nich ważne i czym właściwie jest dla nich bycie wpływową kobietą. - Hi-

storie bohaterek akcji pokazują, jak różne może być oblicze wpływu. Nie ma jednej drogi do zmiany i nie ma jednej miary sukcesu. Czasem jest nią przełomowe odkrycie, czasem stworzenie miejsca dającego innym szansę, a czasem konsekwentna praca na rzecz sprawy, która przez lata pozostawała w cieniu. Łączy je to, że każda z nich zdecydowała się zmieniać rzeczywistość, nie czekając, aż ktoś inny zrobi to za nią - mówi Ka-

tarzyna Adamczyk, która opiekuje się akcją 100 Wpływowych Kobiety od strony redakcyjnej.

Wojewódzkie głosowanie wciąż trwa. Jego wynik wyłoni kobiety, które przejdą do kolejnego etapu i powalczą o miejsce w ogólnopolskim gronie 100 Wpływowych Kobiety. Trzy najbardziej wpływowe kobiety z każdego regionu zostaną przedstawione w książce podsumowującej akcję oraz

będą reprezentować swoje województwa w ogólnopolskim finale. Zanim jednak poznamy finałowe nazwiska, warto przyjrzeć się bliżej historiom kobiet. Bo za każdą nominacją stoi nie tylko konkretny dorobek, ale przede wszystkim człowiek, jego wybory, konsekwencja i decyzja, by zamiast czekać - działać.

Więcej o akcji na: gazeta-olsztynska.pl/100-kobiet

MAŁGORZATA SUŚWIŁO

Małgorzata Suświłło (prezes Akademickiego Klubu Obywatelskiego im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, Olsztyn) jest emerytowaną profesorką Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, doktor habilitowaną w zakresie nauk humanistycznych, przez wiele lat kierowała Katedrą Wczesnej Edukacji na Wydziale Nauk Społecznych UWM, pełniła funkcje prodziekana i dziekana, była członkiem senatu akademickiego UWM. W dorobku ma wiele ważnych i prestiżowych odznaczeń i nagród. Dziś o byciu silną i wpływową kobietą mówi, zaznaczając, że jest to dla Niej przede wszystkim zgodność działania z głoszonymi poglądami, stałość wyznawanych wartości

i umiejętność współdziałania z innymi. To także zdolności organizacyjne i przywódcze, lecz w przywództwie rozumianym jako partnerstwo, a nie narzucanie własnej woli. - Jestem dumna z osiągnięć zawodowych, z rodziny oraz tego, że ósmy rok bezinteresownie prowadzę Uniwersytet Trzeciego Wieku „Na Szlaku św. Jakuba” - wspomina.

Zapytana o to, kogo uważa za swoją największą inspirację, mówi, że jest wiele osób, które miały wpływ na to, kim jest dzisiaj. - Ukształtowała mnie rodzina, nauczyciele, którzy we mnie wierzyli, a także uczestnictwo w różnego rodzaju zajęciach typu, chór czy harcerstwo. W pewnym okresie pracy zawodowej

to także działalność w NSZZ „Solidarność” - podkreśla nominowana, Małgorzata Suświłło.

Innym kobietom z regionu radzi, by nie bały się podążać wyznaczoną drogą: - W działaniu zawsze warto wykazywać się odwagą, być nastawionym na ludzi i zachować przy tym swoją kobiecość.

MARIA BĄKOWSKA

- Dla mnie silna i wpływowa kobieta to przede wszystkim kobieta, która wie, co jest dla niej ważne, ma odwagę działać i potrafi pozostać sobą, niezależnie od okoliczności. Siła nie polega jednak na tym, żeby zawsze być twardą. Można być stanowczą i skuteczną, a jednocześnie wrażliwą na drugiego człowieka. Wierzę, że prawdziwy wpływ buduje się nie tylko poprzez podejmowane decyzje, ale także poprzez zaufanie, którym obdarzają nas inni ludzie. Dla mnie ważne jest, żeby swoją pracą i zaangażowaniem pomagać innym, łączyć ludzi wokół ważnych spraw i zostawiać po sobie coś dobrego - wskazuje Maria Bąkowska (członkini Zarządu Województwa War-

mińsko-Mazurskiego, Olsztyn). Dumna jest z tego, że wychowała swoje dzieci na uczciwych ludzi.

Najważniejszą osobą i kobietą w Jej życiu była mama. Mimo bardzo trudnego życia nigdy się nie poddawała. Pani Maria opisuje mamę jako osobę niezłomną, odważną, a przy tym wrażliwą na drugiego człowieka. Bezinteresownie pomagała ludziom i nigdy nie oczekiwała niczego w zamian: - To właśnie od niej nauczyłam się, że można być silną kobietą, a jednocześnie pozostać dobrym i wrażliwym człowiekiem. Myślę, że bardzo wiele z tego, kim jestem dzisiaj, zawdzięczam właśnie jej.

Innym kobietom radzi, aby nie rezygnowały ze swo-

ich celów i marzeń, nawet wtedy, kiedy pojawiają się trudności, przeszkody czy wątpliwości: - Każda z nas ma momenty, w których zastanawia się, czy da radę i czy warto dalej próbować. W takich chwilach nie można pozwolić, żeby cudze słowa czy zachowanie odebrały nam wiarę w siebie.

PREZENTUJEMY KOLEJNE KANDYDATKI DO TYTUŁU WPŁYWOWEJ KOBIETY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Alina Szynaka, przedsiębiorczyni, współzałożycielka Grupy Meblowej Szynaka, Lubawa Nominowana za współtworzenie jednej z największych polskich firm meblarskich.

Elżbieta Olszta, bibliotekarka, animatorka kultury, Jamielnik Nominowana za prowadzenie Biblioteki Publicznej w Jamielniku. Za bycie cenioną animatorką kultury, pasjonatką historii regionalne.

Monika Beszczyńska-Rusak, anglistka, współwłaścicielka szkoły językowej, Olsztyn Nominowana za efektywnie wprowadzanie w swojej szkole fińskiego systemu nauczania języka.

Natalia Tur, regional marketing manager NEPI Rockcastle, Olsztyn Nominowana za profesjonalne i konsekwentne budowanie komunikacji wokół ważnych inicjatyw społecznych.

Zdzisława Kobylńska, prezes oraz prowadząca Uniwersytet Trzeciego Wieku, Dobre Miasto Nominowana za działalność naukową i promowanie problematyki senioralnej.

ZDARZYŁO SIĘ WE WRZEŚNIU... ROK 1945

Był początek września 1945 r. Dla Europy – czwarty miesiąc od zakończenia działań zbrojnych i upadku III Rzeszy. Dla Polski – szósty rok od rozpętania okrutnej wojny, wprawdzie już bez niemieckiego ludobójstwa, ale i bez politycznej suwerenności państwa. Czas lizania wojennych ran, „wędrowki ludów”, czas układania życia na rumowiskach i cmentarzach. Dla świata – ten moment, gdy na Dalekim Wschodzie przestały spadać bomby...

2 września 1945 r. na pokładzie amerykańskiego pancernika USS „Missouri” zebrali się niezwykli goście. Całe grono przedstawicieli państw, skupionych w polityczno-militarnej koalicji: USA, ZSRS, Chin, Wielkiej Brytanii, Francji, Kanady, Australii, Nowej Zelandii i Holandii. Najważniejszy wśród nich był gen. Douglas MacArthur – dowódca sił alianckich na południowo-zachodnim teatrze działań wojennych na Pacyfiku. Obok nich, w świetle fleszy aparatów dźwiganych przez fotoreporterów, ustawiła się grupa japońskich oficerów i polityków. Oni pierwsi zaczęli składanie podpisów pod aktem bezwarunkowej kapitulacji Japonii.

„Dziś rano dobiegła końca druga wojna światowa”

O tym odległym wydarzeniu mieszkańców Olsztyna dopiero po kilku dniach informowały „Wiadomości Mazurskie”. Dwustronicowy numer 15 z 4-5 września ukazał się jeszcze na szarym papierze o grubej gramaturze. Powojenna bieda kazała cieszyć się z wychodzącej gazety, pomimo takich niedostatków.... Na pierwszej stronie, w lewym dolnym rogu olsztyńskiego dziennika możemy znaleźć notatkę powołującą się na depeszę „Polpressu”: „dziś rano dobiegła końca druga wojna światowa. 6 -ta rocznica rozpasania nawałnicy nienawiści nad całym światem. 2.9.45 r. o godzinie 2.30 wg

Franciszek Trojanowski
„Trzon”

czasu brytyjskiego a o godz. 10.20 wg czasu japońskiego nastąpiło oficjalne podpisanie aktu kapitulacji (...). Pierwsi podpisali ten akt japoński minister spraw zagranicznych Szigimitsu [właśc.: Schigemitsu], min. Smerdzu, gen. MacArthur [sic], gen. Le Clair [Leclerc – przedstawiciel Francji], Derwianko [właśc.: gen. Kuźma Dieriewianko – przedstawiciel Związku Sowieckiego] i inni”. General MacArthur miał podobno wygłosić przemówienie, które zakończył słowami: „Módlmy się, aby był światu nareszcie przywrócony pokój i aby Bóg go utrzymał”. Te słowa można odczytywać na różne sposoby, w tym – jako wyraz nadziei, że obecni na pokładzie USS „Missouri” sojusznicy będą potrafili przezwyciężyć pęczniące między nimi od dawna napięcia i nie rzucać się do swych gardel z całym, dostępnym potencjałem militarnym...

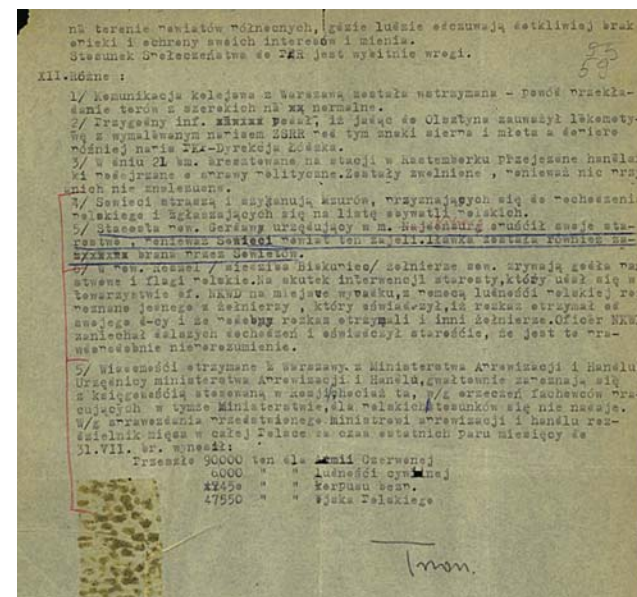
„Doniosłość naszych zdobyczy”

Ciekawe, że polska prasa raczej niezbyt obficie informowała o wojnie zakończonej na Dalekim Wschodzie. Więcej uwagi poświęcano wydarzeniom krajowym, w tym szóstej rocznicy wybuchu wojny – świętowanej w wielu zakątkach kraju. „Żołnierz polski trzyma straż!” – krzyczały na pierwszej stronie „Wiadomości Mazurskie” z 30-31 sierpnia 1945 r., podkreślając niezłomność Polaków w czasie okupacji i – spośród wszystkich naszych aliantów wymieniając z nazwy tylko „Związek Radziecki”. Notatka kończyła się stwierdzeniem: „Rezultatem tych walk, tej ciągłej bitwy o nową wolną, niepodległą i demokratyczną Polskę jest nasze zwycięstwo i jego owoce. Sprawiedliwości dziejowej stało się zadość. Runęła w bezdenna przepaść zuchwała hydra krzyżacka – odwieczny wróg naszego Narodu. Nad Odrą i Niszą, nad Bałtykiem i na Ziemi Mazurskiej stanął mocną stopą Żołnierz Polski”. Natomiast 1 września odbywały się akademie w wielu miastach regionu. Podczas uroczystości w Teatrze Miejskim w Olsztynie wygłoszono referaty. Marian Poloński wygłosił referat pt. „Przyczyny klęski wrześniowej”: „między innymi podkreślił istotę słabości rządów sanacyjnych, uwypuklając doniosłość naszych zdobyczy go-

spodarczych i politycznych w ostatnim okresie”. Powyższy cytat również został zaczerpnięty z prasy. Dzięki niemu możemy domyślać się całej propagandowej „głębi” tego wystąpienia... W tym samym dniu wręczono również odznaczenia przyznane przez Bolesława Bierut, a następnie odbyły się występy artystyczne.

„Uroczysta akademie ku czci smutnej rocznicy”

Uroczystości inicjowano się także w innych ośrodkach, m.in. w Szczytnie. Jak czytamy w sprawozdaniu tamtejszego Powiatowego Oddziału Informacji i Propagandy „urządziliśmy uroczystą akademie ku czci smutnej rocznicy 1-go września 1939 r. Przy udziale chóru, wybranych (...) prelegentów. Ob. [Fryderyk] Leyk [członek władz wojewódzkich Stronnictwa Ludowego- WB], Starosta [Walter Późny], następnie deklamacja, >>Modlitwa<< Tuwima (...). Za zakończenie przybył wicewojewoda [Jerzy] Burski [wówczas jeszcze zastępca Pełnomocnika na Okręg Mazurski - WB]”. Jak widzimy, w uroczystościach wzięli udział przedstawiciele władz powiatowych i okręgowych, przy czym akurat trzy wspomniane nazwiska należały do mazurskich działaczy, których komuniści usiłowali wykorzystać jako dowód, że miejscowa społeczność może się cieszyć z możliwości, jakie stwa-

Ostatnia strona raportu z Olsztyna podpisana przez „Trzona”

rzała „władza ludowa”. Ich późniejsze losy będą bardziej skomplikowane...

Powróćmy jednak do Szczytna w pierwszych dniach września 1945 r. W tamtejsze upamiętnienie rocznicy wybuchu wojny włączyło się także „ludowe” Wojsko Polskie. Jak wynika z cytowanego sprawozdania, to właśnie wojsko wyświetliło film sowiecki pt. „Iwan Groźny”, co zapewne miało podkreślać ideę wspólnego frontu przeciwko ekspansji niemieckiej. W ten sposób mieszało ważny aspekt upamiętnienia początku wojny z propagandowym, prosowieckim przekazem. Może organizatorzy liczyli, że Polacy zapomną o roli Kremla w rozpętaniu tej wojny wspólnie z Niemcami, o okupacji w latach 1939 -1941 i wciąż trwających represjach?

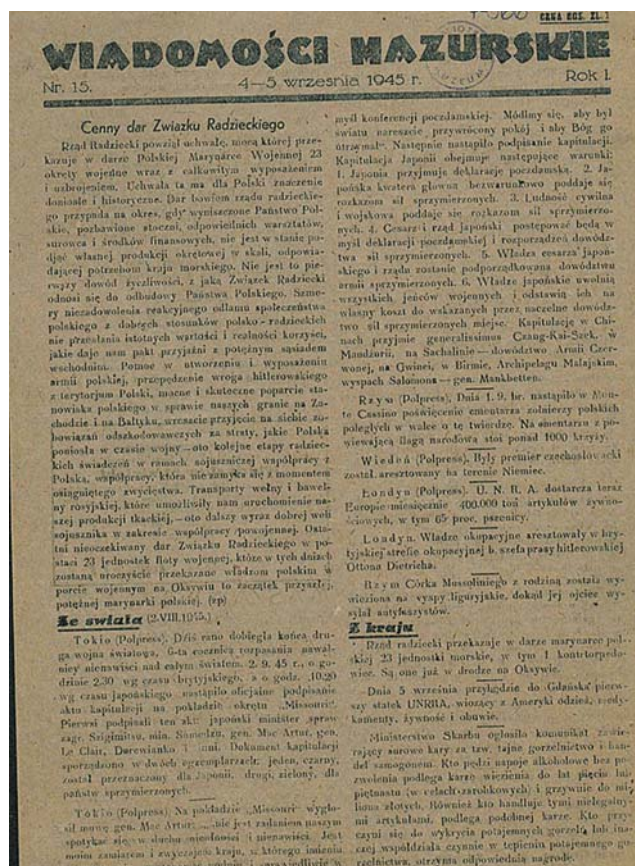
Powstanie WiN-u

Z wiadomych względów władnym z oficjalnych periodyków nie pojawiła się informacja o innym wydarzeniu z 2 września 1945 r. Tego dnia bowiem grupa byłych oficerów Armii Krajowej – rozwiązanej 19 stycznia 1945 r., wciąż jednak obecnej w postaci różnych organizacji konspiracyjnych działających w kraju – podjęła decyzję o utworzeniu Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Podczas zebrania płk Jan Rzepecki „Prezes” – jeszcze niedawno dowódca poakowskiej, ogólnopol-

skiej struktury konspiracyjnej pod nazwą Delegatura Sił Zbrojnych postawił wobec innych uczestników fundamentalne pytanie o kontynuowanie działalności podziemnej. Pomimo wielu wątpliwości, uczestnicy uznali, że jest to wskazane, choć w formule odchodzącej od zbrojnej aktywności. Dlatego właśnie nazwie „WiN”, towarzyszyło określenie „-ruch oporu bez wojny i dywersji”. Dziś historycy rozmaicie oceniają taką zmianę w konspiracji niepodległościowej. Różnie też spogląda się na postać Jana Rzepeckiego. Nie zmienia to jednak faktu, że Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” wciąż pozostawało największą organizacją konspiracyjną w sowiecizowanej Polsce.

Raporty „Trzona”

Od czerwca 1945 r. również w Olsztynie działały komórki okręgu „Rybitwa” Delegatury Sił Zbrojnych. Od września 1945 r. Okręg „Rybitwa” wszedł w skład Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Olsztyńskimi strukturami DSZ/WiN kierował płk Franciszek Trojanowski „Trzon”. Sporządzał on comiesięczne raporty, opracowywane na podstawie informacji od współpracowników organizacji ulokowanych w różnych, często kierowniczych gremiach polskiej administracji. Należeli do nich m.in. pracownicy

Pierwsza strona „Wiadomości Mazurskich”
z września 1945 r.

agencji „Polpress” i jednocześnie członkowie redakcji... „Wiadomości Mazurskich” Piotr Bronikowski (prawdziwe nazwisko: Stanisław Szwarz) i Karetan Fijałkowski. W raporcie z września 1945 r. przytaczano epizod zrywania polskich flag: „W pow. Reszel (siedziba Biskupiec) żołnierze sow[ietcy] zrywają godła państwowe i flagi polskie. Na skutek interwencji starosty, który udał się w towarzystwie of[icera] NKWD na miejsce wypadku, z pomocą ludności polskiej rozpoznano jednego z żołnierzy, który oświadczył, iż rozkaz otrzymał od swojego d[owó]d[cy] (...). Oficer NKWD zaniechał dalszych dochodzeń i oświadczył staroście, że jest to prawdopodobnie nieporozumienie”. Z innych źródeł wiemy o licznych przypadkach rabunków i gwałtów dokonywanych przez żołnierzy sowieckich. Nic więc dziwnego, że w innej części tego samego konspiracyjnego raportu czytamy: „Wszędzie, zarówno na terenie miast jak i wsi widać wyraźną nienawiść do Sowietów. Nienawiść ta przejawia się we wszystkich warstwach społeczeń-

stwa i we wszystkich ugrupowaniach politycznych, za wyjątkiem PPR (...). Stosunek do Rządu Tymczasowego [wówczas już istniał Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej – WB] jest niechętny, bardziej negatywny na terenie powiatów północnych, gdzie ludzie odczuwają dotkliwy brak opieki i ochrony swoich interesów i imienia. Stosunek społeczeństwa do PPR – wybitnie wrogi”.

* * *

Jak odczytywać znaczenie zdarzeń z początków września 1945 r.? Co odnajdywali w nich ówczesni Polacy? Nadzieja na normalizację czy trwanie w pamięci o wojennej traumie? Kontynuacja oporu czy jednak poszukiwanie spokoju i bezpieczeństwa, nawet za cenę politycznych kompromisów? Pewnie nigdy nie znajdziemy jednoznacznych odpowiedzi... Ale nie znaczy to przecież, że nie powinniśmy jej poszukiwać na różnych poziomach historycznej refleksji...

WALDEMAR BREND
(HISTORYK, DR NAUK HUMANISTYCZNYCH, PRACUJE W IPN OLSZTYN)

OTBS SZYKUJE NOWE LOKALE

Na mieszkanie z zasobów Olsztyńskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego trzeba czekać około trzech lat. Na liście jest dziś 138 osób. Spółka rozpoczyna budowę 65 lokali, a łącznie w ramach kolejnych inwestycji mowa jest o około 170 mieszkaniach.

Mieszkania do wynajęcia po umiarkowanych cenach są w Olsztynie deficytowym towarem. Pokazała to dyskusja nad działalnością Olsztyńskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego podczas ostatniej sesji Rady Miasta Olsztyna.

Radny Adam Andrasz zwrócił uwagę, że jeszcze w ubiegłorocznym sprawozdaniu przewidywany czas oczekiwania na lokal OTBS wynosił cztery lata, a teraz skrócił się do trzech. Pytał, czy oznacza to mniejsze zainteresowanie, rezygnację części oczekujących, czy może jest to efekt nowych inwestycji. Prezes OTBS Bartłomiej Olszewski wyjaśnił, że szybsze przesuwanie się kolejki wynika przede wszystkim z rotacji wśród obecnych wynaj-

Najbardziej konkretne plany dotyczą rejonu ulic
Truskawkowej i Marii Zientary-Malewskiej

mujących oraz oczekujących na przydział. Część najemców zwalnia lokale, a część osób, które po kilku latach otrzymują propozycję mieszkania, zdążyła już rozwiązać problem mieszkaniowy winny sposób i rezygnuje.

Obecnie na liście oczekujących jest 138 osób. W okresie objętych sprawozdaniem zwolniło się 28 mieszkań.

Najbardziej konkretne plany dotyczą rejonu ulic Truskawkowej i Marii Zientary-Malewskiej. W pierwszym etapie ma powstać 65 nowych lokali. Spółka wystąpiła do Banku Gospodarstwa Krajowego o 13,419 mln zł bezzwrotnego wsparcia oraz o 9,85 mln zł preferencyjnego kredytu. Jak poinformował prezes, w lipcu OTBS otrzymał

w obu sprawach pozytywne decyzje i uruchomił procedurę wyboru wykonawcy.

Kolejna inwestycja przygotowywana jest przy ulicy Partyzantów. Na razie prowadzona jest procedura dotycząca rozbiórki istniejących tam budynków i trwają prace koncepcyjne. Następny etap planowany jest również na gruntach przy Zientary-Malewskiej.

To właśnie te trzy przedsięwzięcia mają łącznie dać około 170 mieszkań. Ostateczna liczba nie jest jeszcze przesądzona i będzie zależała od projektów oraz decyzji administracyjnych. Dla 138 osób z obecnej kolejki najważniejsze pozostaje jednak tempo. Jak przyznał sam prezes, proces inwestycyjny od przygotowania terenu do zakończenia budowy trwa zwykle około trzech lat.

JAN BERDYCKI

PIŁKARSKIE DAWIDY POKAZUJĄ MOC...

w sporcie, ale i w życiu: poczucie, że Dawid może wygrać z Goliatem. Tak się dzieje w edycji 2026-2027, skoro już w pierwszej rundzie, gdy część drużyn Ekstraklasy nie przystąpiła jeszcze do rozgrywek PP (chodzi o „pucharowiczów”, którzy reprezentowali nas w europ). Odpadły drużyny z najwyższego szczebla rozgrywkowego wyeliminowane przez zespoły z niższych lig. Tak było w przypadku Wistyl Kraków wyeliminowanej przez I-ligowca z Opoli i jej rywala z za Błoni, czyli Cracovii, którą po rzutach karnych wyrzucił klub z trze-

ciego poziomu rozgrywkowego - spadkowicz z I Ligi Znicz Pruszków. Dodatkowym smaczkiem tego meczu był fakt, że trzy rzuty karne obronił Zniczowi... 17-letni bramkarz! A przecież do grona sensacyjnie wyeliminowanych należy dołączyć też Zagłębie Lubin „wycięte” przez Siarkę Tarnobrzeg. Zapewne też mało kto stawiał na odpadnięcie lidera I Ligi Pogoni Grodzisk Mazowiecki z niżej notowanym Podhalem Nowy Targ, kojarzonym głównie z najlepszą niegdyś w Polsce drużyną hokeja na lodzie. Raczej nie stawiano także na pogrom lidera Ekstraklasy, czyli Legii z dotującym w nowym sezonie Motorem Lublin. Skądinąd Legia została pokonana przez lublinian po 36 latach. „Czarnym koniem” Pucharu Polski, podobnie, jak to było w sezonie 2025-2026 staje się Avia Świdnik, która znów wyeliminowała drużynę z Ekstraklasy - tym razem beniaminka Wiczystrą Kraków.

Cóż, taka jest futbolowa uroda tych rozgrywek, w których limit marzeń sięga nieba, a rzeczywistość przynosi rzeczywiście wiele niespodzianek, a nawet sensacji. Tak było z dojściem do półfinału PP Zawiszy Bydgoszcz w ubiegłym sezonie, tak było z wygraną w finale na Stadionie Narodowym ówczesnego I-ligowca Wistyl Kraków przed trzema laty. Pierwsze piłkarskie koty za pucharowe płoty. Rozpoczął się Puchar Polski i chciałem, a nawet musiałem to uczcić. Jest jednak jeszcze jeden powód, dla którego piszę o futbolu. To oczywiście fakt, że na tenisowym US Open miała miejsce prawdziwa „czarna środa” dla Biało-Czerwonych: w ciągu paru godzin odpadli Kamil Majchrzak, Hubert Hurkacz, Magdalena Fręch oraz Magda Linette. A wcześniej spotkało to Magdę Chwalińską. Doprawdy w takich sytuacjach wolę pisać o tej większej piłce....

RYSZARD CZARNECKI

MAZURY ZAMIENIA SIĘ W ARENĘ WODNEJ RYWALIZACJI

Już 5 września Stare Sady na Mazurach staną się miejscem wyjątkowej sportowej rywalizacji. Przy Hotelu Robert's Port Lake Resort & Spa odbędzie się Finał '26 – V runda Taurus Sea-Doo Cup 2026. Na starcie pojawią się zawodnicy rywalizujący na skuterach wodnych, ale organizatorzy podkreślają, że nie trzeba być profesjonalistą, aby spróbować swoich sił.

Taurus Sea-Doo Cup to cykl amatorskich zawodów na skuterach wodnych, który w sezonie 2026 gości w różnych częściach Polski. Tegoroczne zmagania odbywają się m.in. w Smardzewicach, Tęgorozie, Rogoźnie i Ostrowie Warckim nad Jeziorakiem. Wielki finał zaplanowano natomiast na Mazurach.

Nie masz skutera? To nie problem

Jednym z założeń zawodów jest otwarcie drzwi do świata sportów motorowodnych przed osobami, które do tej pory nie miały okazji spróbować swoich sił w tego typu rywalizacji.

Organizatorka, która sama zaczęła swoją przygodę od amatorskich zawodów, chce dziś stworzyć podobną możliwość kolejnym osobom.

Aby wziąć udział w rywalizacji, nie trzeba posiadać własnego skutera, sprzętu ani doświadczenia wyścigowego. Zawodnik musi mieć patent sternika motorowodnego oraz jednodniowe ubezpieczenie obejmujące sporty o wysokim ryzyku.

Reszta czeka na miejscu. Organizatorzy zapewniają skuter Sea-Doo Spark, przygotowany i zatankowany, a także kask i kamizelkę.

– Skuter jest. Paliwo jest. Kask i kamizelka są. Zawodnik przywozi patent, ubezpieczenie i trochę odwagi. Reszta jest po naszej stronie – podkreślają.

Rywalizacja na czas. Dwóch zawodników na torze

Zawody odbywają się na specjalnie przygotowanym torze slalomowym. Uczestnicy walcą o jak najlepszy czas, ale sportowych emocji dostarcza

też sposób ich rywalizacji.

Jednocześnie obok siebie startuje dwóch zawodników. Każdy walczy o swój wynik, mając jednak bezpośrednio obok siebie rywala.

Przewidziane są klasy dla młodzieży, kobiet i mężczyzn, dzięki czemu w zawodach mogą rywalizować przedstawiciele różnych grup.

Choć Taurus Sea-Doo Cup ma amatorski charakter, nad prawidłowym przebiegiem rywalizacji czuwają profesjonalni sędziowie Polskiego Związku Motorowodnego i Narciarstwa Wodnego.

Adrenalina przede wszystkim z głową

Wydarzenie ma być nie tylko sportową rywalizacją, ale również okazją do przypomnienia zasad bezpieczeństwa na wodzie.

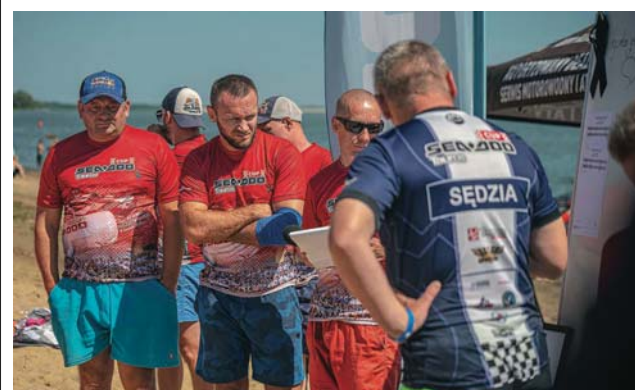
Organizatorzy chcą pokazywać, że kask i kamizelka nie są dodatkiem, ale podstawowym elementem wyposażenia podczas korzystania ze skutera wodnego.

Sport pozwala zobaczyć Polskę od strony wody

Taurus Sea-Doo Cup ma również drugi wymiar. Poszczególne zawody organizowane są w różnych częściach kraju, aby uczestnicy i kibice mogli poznawać kolejne miejsca z perspektywy wody.

W tym sezonie zawodnicy odwiedzają między innymi Smardzewice, Tęgorozę, Rogoźno i Ostrow Warcki nad Jeziorakiem. Finał cyklu odbędzie się natomiast na Mazurach – jednym z najbardziej kojarzonych z wodą regionów Polski.

Finał '26 – V runda Taurus Sea-Doo Cup 2026 odbędzie się 5 września 2026 roku w Starych Sadowach na Mazurach, przy Hotelu Robert's Port Lake Resort & Spa.

Co, gdzie, kiedy?

REPERTUAR MULTIKINO

Piątek, 4 września

SPIDER-MAN: CAŁKIEM NOWY DZIEŃ / dubbing: 10:00, 13:10, 14:25, 16:20, 19:30
SPIDER-MAN: CAŁKIEM NOWY DZIEŃ / napisy: 20:15
NIE PATRZ W DÓŁ 2 / napisy: 15:35, 17:55, 20:15
TONY / napisy: 14:45, 17:15, 19:45
SPA WEEKEND / napisy: 16:05, 18:25, 20:30
PSI PATROL I DINOZAURY / familijny / dubbing: 10:05, 11:20, 13:30, 15:40
ODYSEJA / napisy: 16:05, 19:40
PUCIO KOCHA ZWIERZAKI / familijny / dubbing: 10:00, 11:10, 12:15, 13:30
GORZKIE ŚWIĘTA / napisy: 10:45
MINIONKI I STRASZYDŁA / familijny / dubbing: 12:20
GWIAZDOZBIÓR PSA / napisy: 17:30, 20:45
NAZNACZONY: WYJŚCIE Z MROCNIEGO WYMIARU / napisy: 11:15, 13:40
KSIĘGA PUSTYNI / familijny / dubbing: 10:00, 13:20
TOY STORY 5 / familijny / dubbing: 10:40

REPERTUAR HELIOS

Piątek, 4 września

NIE PATRZ W DÓŁ 2 / napisy: 16:30, 19:00, 21:10
SPA WEEKEND / napisy: 14:00, 18:45, 21:20
TONY / napisy: 16:10, 20:30
500 MIL / napisy: 13:40, 17:30
SPIDER-MAN: CAŁKIEM NOWY DZIEŃ / dubbing: 14:10, 17:15
SPIDER-MAN: CAŁKIEM NOWY DZIEŃ / napisy: 16:00, 19:15, 20:15
ODYSEJA / napisy: 12:20, 16:45, 20:00
PSI PATROL I DINOZAURY / familijny / dubbing: 12:15, 14:45, 17:00
GWIAZDOZBIÓR PSA / napisy: 12:50, 18:15, 19:30
NAZNACZONY: WYJŚCIE Z MROCNIEGO WYMIARU / napisy: 21:00
PUCIO KOCHA ZWIERZAKI / familijny / dubbing: 11:50, 13:10
KSIĘGA PUSTYNI / familijny / dubbing: 12:10
MINIONKI I STRASZYDŁA / familijny / dubbing: 11:30, 14:30
ZRÓBMY SOBIE PRZERWĘ / napisy: 11:40
GORZKIE ŚWIĘTA / napisy: 15:40

REPERTUAR AWANGARDA

Piątek, 4 września

„SPA Weekend” - prod. USA : godz. 17.45 sala studyjna
„Gorzkie święta” - prod. Hiszpania : godz. 18.00 sala klubowa
„500 mil” - prod. Irlandia : godz. 18.00 sala arte
„Tony” - prod. USA : godz. 19.45 sala studyjna
„Gwiazdozbiór Psa” - prod. USA Wielka Brytania : 20.00 sala klubowa
„Absolwent” - prod. USA : godz. 20.00 sala arte

4 WRZEŚNIA

Tajemnice Starego Miasta – spacer z przewodnikiem PTTK

Olsztyn

Spacer po starym Mieście w Olsztynie z przewodnikiem PTTK. Oferta skierowana jest do osób 60 + zamieszkujących miasto Olsztyn.
Godz. 12.00, Plac Jedności Słowiańskiej.

4 WRZEŚNIA

Piłkarski Festiwal Dziewczyn

Olsztyn

“Festiwal Piłkarski dla Dziewczyn z Warmii i Mazur” to wyjątkowe wydarzenie, które skierowane jest głównie do dziewczynek w każdym wieku, niezależnie czy występują obecnie w jakimś klubie czy nie! To świetna okazja aby się przekonać, że futbol to nie wyłącznie dyscyplina, ale także możliwości rozwijania swoich pasji oraz budowania przyjaźni. Zapraszamy wszystkie dziewczynki – te, które wiedzą już co nieco o futbolu i te, które w piłkarskim świecie chcą postawić pierwsze kroki. Oczywiście siostry, bracia, rodzice są też bardzo mile widziani!
Godz. 10.00, Boisko Naki Olsztyn, Tuwima 22.

4 WRZEŚNIA

Wystawa rysunku prasowego Andrzeja Czyczyłto

Olsztyn

Andrzej Czyczyłto zdobył w tym roku Nagrodę Główną im. Aleksandra Wołosza za rysunek „Dwa plemiona”, opublikowany na łamach „Czasu na Opole”. Praca przedstawiająca dwóch jaskiniowców siedzących przy ognisku jest gorzkim komentarzem do społecznych i politycznych podziałów. Zwycięstwo przyniosło artyście nagrodę w wysokości 5 tys. zł oraz możliwość zorganizowania indywidualnej wystawy w olsztyńskiej Galerii Ustuga Jazz Bar.
Godz. 18.00, Galeria Ustuga Jazz Bar, Stare Miasto 2.

4 WRZEŚNIA

Zajęcia szachowe dla dzieci i młodzieży

Olsztyn

Zajęcia szachowe dla dzieci i młodzieży w każdy piątek. Pierwsze zajęcia są zawsze bezpłatne. Daj dziecku szansę na rozwój intelektualny i sportową przygodę. Twoje dziecko poprawi zdolności intelektualne, koncentrację oraz rozwine kreatywność i wyobraźnię. Profesjonalni instruktorzy i sędziowie Polskiego Związku Szachowego. 6 grup zajęciowych na 3 poziomach zaawansowania. UKS Kopernik Olsztyn to największy klub szachowy w województwie. Drużynowy mistrz województwa juniorów w szachach klasycznych w 2025 i 2026 roku. Nasi reprezentacji zdobywają medale na mistrzostwach Polski i województwa. Biorą udział w mistrzostwa Europy i świata.
Godz. 17.00, SP 25, sala 16, Wańkowicza 1.

4 WRZEŚNIA

Patrzeć na miasto. Od wystawy do spaceru

Olsztyn

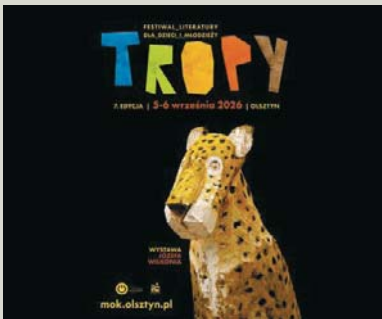
Patrzeć na miasto to cykl spotkań, podczas których wychodzimy poza mury galerii, by przyglądać się sztuce obecnej

Olsztyńskie kina \ Olsztyn

w przestrzeni miasta. Każde spotkanie będzie połączeniem krótkiego, oprowadzania po aktualnej wystawie w BWA Olsztyn oraz spaceru, podczas którego jeden z jej wątków stanie się punktem wyjścia do odkrywania Olsztyna na nowo. Podczas pierwszego spotkania przyjrzymy się uważnie temu, co stało się punktem wyjścia dla wystawy „Widok z góry” – monumentalnej „Kompozycji astronomicznej” Stefana Knapa. Zastanowimy się, jak artysta myślał o sztuce w przestrzeni i dlaczego jego sztuka wyszła poza ramy obrazu, stając się częścią architektury i codziennego otoczenia.
Godz. 17.30, BWA Olsztyn | Hala Urania, Piłsudskiego 44.

5 WRZEŚNIA

7. Festiwal Literatury dla Dzieci i Młodzieży TROPY: Obudź w sobie zwierzę!

Olsztyn

7. edycja Festiwalu TROPY w Olsztynie wzywa: Obudź w sobie zwierzę! To hasło jest zaproszeniem do spojrzenia na świat z perspektywy innych istot. A także do myślenia o demokracji jako praktyce

uważnego słuchania – nie tylko siebie nawzajem, lecz także świata więcej-niż-ludzkiego. Oczywiście, niezmiennie naszym najczulszym przewodnikiem uczynimy literaturę i radość wspólnotowego czytania!

Godz. 11.00, Zajezdnia trolejbusowa MOK Olsztyn i okolice, Knosaty 3A.

5 WRZEŚNIA

Kilometry Pomocy Michelin 2026

Olsztyn

Każdy przebyty kilometr zamienimy na złotówki, a zebrana kwota wesprze zakup wysokiej klasy respiratora noworodkowego dla Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego w Olsztynie.
Godz. 9.30, Plaża Miejska, Kapitańska 23.

 NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

do wynajęcia

MIESZKANIE 17m2 Giżycko, 885-346-885

 PRACA

dam pracę

ZATRUDNIĘ w Gospodarstwie Rolnym, 601-772-124

 AUTO-MOTO

sprzedam

SEAT Ibiza 2006r. cena 5200zł, 509-620-630

 ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY nioski z jajem, 600500710.

SKUP koni, bydła, 606-954-202

maszyny rolnicze

GRUBER 3,2m, wał uprawowo-kruszący hydraulicznie składany 6,2 m Vaderstad, przewracarko-zgrabiarka, pług czteroskibowy obrotowy Overum, opryskiwacz 1000l 12m hydraulicznie rozkładany, głębosz 2,2m- sprzedam tel.604-147-688, tel.698-703-449., tel.698-703-449

PŁUG Overum trzyskibowy zagonowy, opryskiwacz zawieszany 1000l 16m, podajnik zbożowy 12m, gruber 3,5m, przyczepa jednoosiowa 10t wywrot trzystronny, wycinak do kiszonki, żmijki zbożowe od 4m do 8m- sprzedam tel.604-147-688, tel.698-703-449.

USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24

(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

131260pb1-a-G

Szukasz Klientów?

tel. **885 998 201**

GAZETA OLSZTYŃSKA.pl

mp-xxpo-7491b-M

4-10 września 2026

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Canal Plus, Polsatu, TVP 1, TVP 2, TV 4, TVN, TVN 7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

01:55

TVP 2

Boska Florence
Komedia, Wielka Brytania, USA, 2016

Florence od dziecka marzyła o karierze śpiewaczki operowej, jej największą pasją była muzyka, właściwie żyła tylko dla niej. Chciała podjąć studia na tym kierunku, ale ojciec odmówił córce opłacenia nauki. Doswoich marzeń Florence mogła powrócić dopiero po jego śmierci. Teraz zaczyna realizować swoje plany. W jej dążeniach wspierają ją narzeczony, aktor estradowy, St. Clair Bayfield. Nie oponuje, gdy Florence pobiera lekcje śpiewu u Johna Tottena i angażuje pianistę McMoona do akompaniowania, choć na czele z nim wszyscy wiedzą, że nie ma ona za grosz talentu...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 23:00

Piątek

20:00

TVN 7

Jak stracić chłopaka w 10 dni
Komedia, USA, Niemcy, 2003

Początkując a dziennikarka Andie (Kate Hudson) ma ogromne ambicje, ale małe szanse na zrobienie kariery. Szefowa jej redakcji (Bebe Neuwirth) uważa, że piękna kobieta nie powinna pisać o polityce, ale o randkach i kosmetykach. Andie wpada na pomysł, że poderwie wybranego faceta, uwiedzie go, a następnie zrobi wszystko, aby ten ją porzucił. Potem cały proces uwodzenia i zniechęcania Andie opíše w artykule. Jeśli odniesie sukces, w przyszłości dostanie poważne tematy. Szefowa przyjmuje załad. Ofiarą zostaje przystojny Benjamin Barry (Matthew McConaughey).

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK K, 23:20

Sobota

21:35

TVN

Bohemian Rhapsody
Biograficzny, obyczajowy, USA, Wielka Brytania, 2018

Filmowa biografia Freddiego Mercury'ego i zespołu Queen nie jest kolorową laurką, a opowieścią o rodzinie, braterstwie i potrzebie miłości w brutalnym świecie showbiznesu. To również zaskakująca i chwytająca za serce historia, gdzie na każdym kroku czeka na widzów słynny przebój muzyczny. Freddiego i jego kolegów z zespołu poznajemy jako młokosów grających w podrzędnych brytyjskich klubach. Później towarzyszy im w trakcie komponowania największych hitów, takich jak: „We will rock you”, „We are the champions” czy tytułowe „Bohemian Rhapsody”.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 22:45

Niedziela

01:20

TV 4

Wyspa kanibali
Dokumentalny, Francja, 2010

W 1933 roku Stalin przeprowadził w Moskwie wielką czystkę, aby pozbyć się przeciwników komunistycznego reżimu. Sześć tysięcy osób zostało zesłanych na odludną wyspę Nazono na Syberii, na rzecę Ob. Zesłańcy nie mieli tam ani pożywienia, ani też ubrań i narzędzi, których mogliby używać, aby zaspokoić podstawowe potrzeby, a więc zdobyć jedzenie czy sprawić sobie odzież. Głód - największa tortura, jaką tam ciępieli - sprawił, że zmuszeni byli do aktów kanibalizmu. Działy się tam rzeczy straszliwe. W krótkim czasie życie straciło 2/3 z 6 tys. osób z Nazono.

Wtorek

20:35

POLSAT

Kevin sam w domu
Komedia, USA, 1990

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia i Kevin wypowiada głośno życzenie, że chciałby zostać sam w domu. Spełnia się ono, bo w wyniku fatalnego balaganu przed wyjazdem na święta córce wakacje do Paryża a rodzina o nim po prostu zapomina. Rodzice uświadamiając sobie jego brak dopiero na lotnisku, po przylocie do Francji. Zakup biletu powrotnego do Stanów graniczy z cudem, więc chłopiec może się cieszyć wolnością. Kevin jest zachwycony: rodzice go nie strofują, nie ma okropnego rodzeństwa i jeszcze gorszych kuzynów, i można robić dosłownie wszystko. Ale to co naprawdę ekscytujące, dopiero przed nim...

Środa

21:00

TVN 7

Krwawy diament
Sensacyjny, USA, Niemcy, 2006

Zmuszony do niewolniczej pracy w kopalni diamentów, Solomon (Hounsou), znajdując bardzo cenny diament i ukrywa go. Potem ucieka z kopalni i zwraca się o pomoc do dziennikarki (Connelly) oraz byłego najemnika, Archera (DiCaprio). Wszyscy razem wyruszają na poszukiwania diamentu, ich śladem wyrusza wojsko, inni poszukiwacze oraz rebelianci. Twórcy znakomicie sfotografowali afrykańskie plenery oraz dobrali świetnych aktorów - Leonardo DiCaprio został nominowany do Oscara za główną rolę męską, a Djimon Hounsou za drugoplanową rolę męską.

Czwartek

22:40

TVN

Bogowie
Biograficzny, obyczajowy, Polska, 2014

Lata 80. Zbigniew Religa jest ambitnym kardiochirurgiem, który zamierza dokonać pierwszego zabiegu przeszczepu serca. W realiach komunistycznej Polski jest to jednak niezwykle trudne zadanie. Aby osiągnąć cel, Religa będzie musiał przełamać opory starszych mistrzów medycyny, młodych kolegów po fachu i przedstawicieli partii. Pierwszym jego sukcesem jest powołanie do życia późniejszego Centrum Chorób Serca w Zabrzę. Religa i jego zespół angażują się w przystosowanie opuszczonego budynku do wymagań sztuki medycznej. Religę czekają jednak kolejne kryzysy...

PIĄTEK • 4 września

TVP 1

05:00 Spłątane losy - serial, 2024

05:50 Akacja 38 - serial, 2018

07:00 Transmisja Mszy Świętej

07:30 Cudowny Krucyfiks

Barczykowski - reportaż

08:00 Serwis Info; Pogoda Info

08:15 Noce i dnie - serial, Polska, 1977

09:15 Ranczo - serial kom., 2016

10:10 Komisarz Alex - serial krym.

11:05 Ojciec Mateusz - serial

12:00 Serwis Info

12:10 Agrobiznes; Agropogoda

12:40 Magazyn Rolniczy

13:00 Natura w Jedynce

- Dziką granicą Ameryki

- północne rubieże - dok., Australia, 2020

14:00 Spłątane losy - serial, Turcja, 2024

15:00 Serwis Info; Pogoda Info

15:25 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

TVP 2

05:00 Rodzinka.pl - serial komediowy

05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2024

06:20 Anna Dymna

- spotkajmy się

- rozmowa

06:50 Dla niesłyszących

- Barwy szczęścia - serial obycz., 2026

07:30 Pytanie na śniadanie

- w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny

11:40 Operacja zdrowie

- magazyn medyczny

12:15 Nabożeństwo metodystyczne. Dni Odnowy Kościoła

13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024

14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial fabularny

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny

05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:50 Kuchenne rewolucje

- program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN

- magazyn poranny

11:25 Kuchenne rewolucje

- program kulinarno-rozrywkowy

13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy

16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

17:55 Detektywi - Do biura przychodzi małżeństwo z prośbą o pomoc, gdyż ojciec kobiety zaginął.

19:00 Fakty

19:30 Sport

19:35 Raport US Open

19:40 Pogoda

19:50 Uwaga! - program interwencyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień

08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy

11:50 Ewa gotuje - program kulinarny

12:25 Gliniarze - serial paradokumentalny

15:30 Wydarzenia - program informacyjny

15:50 Pogoda

15:55 Gliniarze - serial paradokumentalny. Diler narkotyków zostaje zamordowany. Początkowo policjini detektywi podejrzewają, że...

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:15 Gość Wydarzeń

- rozmowa dnia

19:25 Wypasiona kuchnia

19:35 Sport

19:45 Pogoda

TVP Kultura

06:25 Na festiwalowej scenie

- Alicja Majewska

- widowisko rozrywkowe

06:50 Tamte lata, tamte dni

- Krzesimir Dębski - mag.

07:30 Rawhide - Incydent przy przeprawie Dragoon

- fab., USA, 1959

08:35 Kolekcja - Ryszard Winiarski - felieton

09:00 Polskie drogi - serial woj.

10:45 Retro kino - Dyktator

- fab., USA, 1940

13:05 Portrety - Kuba - dok., Polska, 2023

14:35 W Polskę idziemy... czyli jubileusz Wiesława Gołasa

- widowisko rozrywkowe

15:45 Wyjazd służbowy - film TVP, 1975

16:40 Polskie drogi - serial woj.

18:25 Video Killed the Radio Star - Moody Blues - Wlk. Bryt., 2009

18:55 Rawhide - western, USA, 1959

Stopklatka

06:00 Kabaretowe hity

- program rozrywk., Polska

06:55 Wojciech Ciejrowski.

Boso przez Świat - serial podróżniczy, Polska, 2007

08:00 Robert Małdowicz - serial kulinarny, Polska, 2023

09:50 Górski lekarz - serial dramat, Niem., 2024

11:55 Kryminalne zagadki Mazur - serial dramat, Niem., 2021. Dr Wex, technik kryminalistki, odwieździł a miasteczko na Mazurach. Miał a szybko wyjechać, ale postanawia przedłużyć pobyt.

14:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2026

15:00 Komisarz Rex - Powrót do Wiednia - serial krym., Austria, 2026

17:00 Katastrofy w przestworzach

- dokument, Kan. Kulisy najgłośniejszych katastrof

TVN 7

05:20 Ten moment - serial

05:55 Szkoła - program obycz.

08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy

11:50 W-11 Wydział Śledczy

- program kryminalny

13:55 Kryminalni - serial krym.

15:00 Szpital - program obycz.

17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

18:00 SOS Ekipy w akcji

- program policyjny

19:00 Młode gliny - serial krym.

20:00 Jak stracić chłopaka w 10 dni - kom., USA, Niemcy, 2003

22:35 Monte Carlo - kom., USA, Węgry, 2011

00:50 Hotel Paradise - reality show

01:50 Miasta, w których straszy

02:50 Fachowcy - paradokument

03:30 Dorota was urządzi

- program lifestyleowy

04:10 Usterka - program poradnikowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji

08:00 Bogaty Dom

- Biedny Dom - program paradok.

09:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

11:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy

15:55 Policjantki i Policjanci

- serial paradok.

17:00 Trudne Sprawy - program obyczajowy

18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej

19:00 Wypasiona kuchnia

19:05 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

20:15 Gwiazdy kabaretu

- program rozrywkowy

22:20 Reakcja łańcuchowa

- sens., USA, 1996

00:35 Opowiem Ci o zbrodni

02:40 Śmierć na 1000 sposobów

03:00 Włoczy Kabaretu

- program rozrywkowy

03:25 Lubię disco

04:25 Top 10

- Lista Przebojów

05:30 Teleszkapy TV Okazje

16:00 Dziedzictwo

- serial, Turcja

17:00 Teleexpress

17:20 Pogoda

17:25 Jaka to melodia?

- teleturniej muzyczny

18:05 Reporterzy - magazyn

18:25 Akacja 38 - serial, 2018

19:30 Program inform.

19:30 Pytanie dnia

- rozmowa

20:10 Sport

20:15 Pogoda

20:30 07 zgłoś się - serial krym., 1987

22:25 Drelich - serial, Polska, 2025

23:25 Biała odwaga - dram., Polska, 2024

01:30 Protektor - fab., USA, 2012

03:10 Kronika wypadków młosnych

- fab., Polska, 1985

15:05 La Promesa

- serial obyczajowy, 2024

16:00 Koło fortuny

- teleturniej

16:35 Familiada

- teleturniej

17:20 Panna młoda

- serial obycz., Turcja, 2024

18:15 Va Banque

- teleturniej

18:50 Jeden z dziesięciu

- teleturniej

19:25 Barwy szczęścia

- serial obycz., 2026

20:40 Lato z Radiem i Telewizją Polską

- Goldap - widowisko

22:50 Mazurska Noc Kabaretowa

- Muszkieterowie Kabaretu - widowisko artystyczne

00:50 Pogoda na jutro

- kom., Polska, 2003

02:40 Akacja 38

- serial

20:00 Twisters

- przygod., USA, 2024. Kate Cooper, była łowczyni burz jest przesładowana przez wspomnienia z niszczącym tornadem na studiach. Obecnie bada schematy burz na monitorach, bezpieczna w Nowym Jorku. Zostaje jednak ściągnięta na równiny przez swego przyjaciela, Javiego...

22:35 Ciche miejsce: Dzień pierwszy

- SF, USA, Kan., Wlk. Bryt., 2024

00:45 Chłopaki nie płaczą

- kom., Polska, 1999

02:55 Kuba Wojewódzki

- talk-show

04:00 Uwaga!

- program interw.

04:20 Nauka jazdy

- reality show

04:55 Zamieszkać na plaży

19:55 Twoja Twarz Brzmi Znamo

- program muzyczny-rozrywkowy

22:15 Mumia

- sens., USA, Chiny, Jap., 2017. W grobowcu od wieków spoczywa ciało starożytnej księżniczki z Egiptu (Sofia Boutella). Narastająca złość tej kobiety, wybudza ją z wiecznego snu...

00:45 Kontakt

- sens., USA, 1997. Astronom dr Ellie Arroway (Jodie Foster) od lat żyje w przekonaniu, że gdzieś we wszechświecie jakaś forma inteligencji tęskni za kontaktem z nami...

04:00 Ewa gotuje

- program kulinarny

04:40 Disco Gramy

- program muzyczny

05:25 Teleszkapy TV Okazje

20:00 Trzej muskietierowie: D'Artagnan

- film kostiumowy, Belgia, Niemcy, Francja, 2023

22:10 Kroniki Sherlocka Holmesa - Zagadka mostu Thor

- serial, Wlk. Bryt., 1991

23:10 Kobiety i XX wiek

- fab., USA, 2016

01:20 Noc krótkich filmów

- Funeralia

- I coś jeszcze

02:00 Reżyserzy - Steven Soderbergh

- dokument

02:55 Nieproszony gość

- dram., Polska, 1986

04:10 Tamte lata, tamte dni

- Krzesimir Dębski

- magazyn

04:50 Podróż z historią

- Skarb polskich pól

- dok., Polska, 2017

20:00 American Pie

- kom., USA, 1999

22:00 Świadek

- krym., USA, 1985

00:10 Ekstradycja

- serial dramat, Polska, 1996. Nadzieja triumfuje. Szantażowana przez nią Sabina podpisuje umowę na kredyt z Geobankiem. Tymczasem Halski w tajemnicy przed Sawką...

02:50 W nich cała nadzieja

- dramat, Polska, 2023

04:30 Jaś Fasola

- serial komediowy, Wlk. Bryt. Pan Fasola ponownie gubi spodnie, tym razem jednak w pralni! Po południu ma uczeszczać w swojej pierwszej lekcji minigolfa...

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami

- serial

08:00 Kobra - oddział specjalny

- serial kryminalny

10:00 Zaklinaczka duchów

- serial fabularny

11:00 Kotka

- serial, Meksyk

12:00 Nie igraj z aniołem

- serial

13:00 Wspaniałe stulecie

- serial

14:00 Kurierzy

- serial paradok.

15:00 Lombard. Życie pod zastaw

- paradokument

17:00 Kurierzy

- serial paradok.

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

- paradokument

20:00 W potrzasku

- akcja, USA, 2019

21:50 Liberator

- akcja, USA, 1992

23:55 Snajper 2

- akcja, USA, 2002

01:35 Menu na miarę

03:00 Lombard. Życie pod zastaw

- paradokument

03:55 Taki jest świat

- przegląd wydarzeń z całego globu

04:20 Menu na miarę

- serial medyczny

TV Trwam

09:45 Jestem mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Więzy krwi

11:25 Powstanie Warszawskie

11:35 Natura et Homo

12:00 Anioł Pański

12:03 Inf. dnia

12:20 Głos serca

13:05 Wilamowice

- Kult św. arcybiskupa Józefa Bilczewskiego

13:30 Msza św.

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Natura

Obiektywne

16:30 Mateczniki

Polskości

16:40 PostScriptum

17:10 Fatima

- miejsce wybrane przez Maryję

17:25 Akademia pro-life

17:30 Łączy Nas Historia

17:55 Poczet Wlk. Polaków

18:00 Anioł Pański

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte

18:50 Warto zauważyć...

19:30 Historie

Starego Testamentu

19:45 Modlitwa z udziałem dzieci

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Powstanie Warszawskie

21:00 Apel Jasny

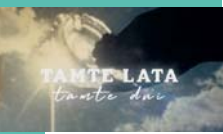
21:20 Inf. dnia

SOBOTA • 5 września	
TVP 1	TVP 2
05:20 Pytanie d nia - rozmowa 05:40 Reporterzy - magazyn 05:55 Oko na Świat - magazyn 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie; Rok w ogrodzie Extra - mag. 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Ranczo - serial kom., 2016 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:50 Ojciec Mateusz - serial 11:45 Dobre strony - Małgorzata Szumowska i Krzysztof Zalewski - reportaż 12:00 El Dorado - western, USA, 1967 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:00 Skrót z konferencji Jesień 2026 15:55 Piłka nożna - Mecz Legend, Chorzów: Polska-Anglia	05:15 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2026 06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:20 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 11:55 Zmiennicy - Nasz najdroższy - serial, Polska, 1986 13:05 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:00 Familia da - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne
	
16:50 Teleexpress 17:00 Piłka nożna - Mecz Polska-Anglia 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:25 Komisarz Alex - serial krym. 21:25 Jedno życie - dram., Wlk. Bryt., 2023. Jest rok 1938, gdy Brytyjczyk Nicholas Winton podczas wizyty w Pradze odkrywa, że tysiące rodzin zbiegłych przed hitlerowcami żyją tam w dramatycznych warunkach. 23:25 Filip - fab., Polska, 2021 01:35 Biała odwaga - dram., Polska, 2024 03:40 Jaka to melodia? - telet.	16:20 Na dobre i na złe - Co masz zrobić jutro, zrób dzisiaj! - serial, 2026 17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 18:15 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 19:10 Słowo na niedzielę - rozmowa 19:25 Rodzinka.pl - serial komediowy 20:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Białe Błota - widowisko 22:15 Gabi Drzewiecka zaprasza - magazyn muzyczny 23:15 Bezpieczna przystań - obycz., USA, 2013 01:15 Wszystko co Kocham - obycz., Polska, 2009 02:55 Akacjaowa 38 - serial

NIEDZIELA • 6 września	
TVP 1	TVP 2
05:00 Sprawdzamy - magazyn 05:25 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00Tydzień - magazyn 08:30 Pociąg do Polski - dok., 2026 09:10 U Pana Boga w ogródku - serial kom. TVP, 2008 10:05 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Święto Dziękczynienia za Plony - Dożynki Jasnogórskie - relacja 13:30 Między ziemią a niebem 14:00 Skrót z konferencji Jesień 2026 14:30 Łalka - Powrót - serial, Polska, 1977 16:00 Zaraz wracamy - serial, Polska, 2026 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda	04:40 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026 06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2026 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn 11:00 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 11:45 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Białe Błota - widowisko 14:00 Familia da - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2027 - widowisko muzyczne 16:10 Europa da się lubić - nowe pokolenie - widowisko rozrywkowe, 2026
	
17:35 Daję słowo - Maciej Orłós - Krzysztof Cugowski - talk-show 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:25 Gra z Cieniem - serial, 2026 21:25 Rolnik szuka żony - reality show 22:20 Rolnik szuka żony. Odwiedzin 22:45 Zakochana Jedynka - Matki równoległe - fab., Hiszp., 2021 01:00 Dewajtis - serial, 2023 01:55 Jedno życie - dram., Wlk. Bryt., 2023 03:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	17:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 18:15 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 19:10 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa 20:40 Siedmiu wspaniałych - western, USA, 2016. Siedmiu wynajętych rewolwerowców łączy swe siły, by chronić przegrzanie miasteczko opalone przez skorumpowanego, bogatego prze mysłowca. 23:00 Boska Florence - kom., Wlk. Bryt., USA, 2016 01:00 Będziemy mieszkac razem - serial obycz., Polska, 2023 02:00 Bezpieczna przystań - obycz., USA, 2013 03:55 Rodzinka.pl - serial kom.

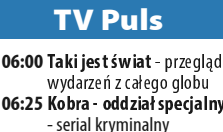
TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Dobrze zrobione w domu - cykl poradnikowy prowadzony przez Wiesława Skibę, pełen praktycznych wskazówek dotyczących remontów i wykańczania wnętrz. 11:40 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska 13:20 The Floor - teleturniej 15:40 Lara Croft: Tomb Raider - przygod., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, Jap., 2001 17:55 Taskmaster - reality show 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:35 Raport US Open 19:40 Pogoda	06:00 Nowy dzień 08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy 11:25 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 12:45 Małolaty na obozie - kom., USA, 2007 14:45 Maska Zorro - sens., USA, 1998. Anthony Hopkins i Antonio Banderas grają Zorro w dwóch różnych okresach jego życia, niezmiennie prawego i wspaniałomyślnego arystokratę hiszpańskiego, którego przeciwnikiem jest krwawy hiszpański gubernator. 17:30 Awantura o kasę - telet. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy J. Gugały 19:25 Wypasiona kuchnia 19:35 Sport 19:45 Pogoda
	
19:45 Azja Express - reality show 21:35 Bohemian Rhapsody - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2018 00:15 Strażnicy - przygod., USA, 2009. Stany Zjednoczone, rok 1985. Amerykanie zwyciężyli w Wietnamie, Richarda Nixona po raz trzeci wybrano na prezydenta, a wojna ze Związkiem Radzieckim wisi na włosku. Popularni i hołubieni niegdyś superbohaterowie zostali wyjęci spod prawa... 03:40 Uwaga! - program interwencyjny 04:00 Młode gliny - serial krym., Polska 05:05 Nauka jazdy - reality show	19:55 Kabaret na żywo - Młodzi i moralni 22:00 Szklana pułapka 5 - sens., USA. Bruce Willis ponownie wciela się w swoją ikoniczną rolę - jako detektyw policyjny John McClane, który przybył do Moskwy, by odszukać swojego syna, Jacka (Jai Courtney), z którym od lat pozostawał w konflikcie. Przeżywa szok, gdy odkrywa, że... 00:05 Ciemniejsza strona Greya - erotyk, USA, Chiny, Jap., 2017 02:45 Pitch Perfect 3 - kom., USA, Chiny, 2017 04:40 Disco Grammy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kobieta na krańcu świata - program M. Wojciechowskiej 12:40 Co za tydzień - program rozrywkowy 13:15 Azja Express - reality show 15:00 Facetti od kuchni - kom., Franc., Hiszp., 2012. Alexandre Lagarde (Jean Reno), uznany w całym Paryżu mistrz kuchni, cierpi na brak kulinarnej weny... 16:45 Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz - kom., Pol., 1978 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:35 Raport US Open 19:40 Pogoda	06:00 Nowy dzień 08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy 11:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 12:50 Kopciuszek - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2015. Ella (Lily James) w dzieciństwie straciła matkę, a teraz po śmierci ojca jest skazana na łaskę okrutnej mачochy (Cate Blanchett) oraz jej dwóch nieznosnych córek - Driselli (Sophie McShera) i Anastasii (Holliday Grainger). 15:15 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 17:30 Awantura o kasę - telet. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń 19:25 Wypasiona kuchnia 19:35 Sport 19:45 Pogoda
	
19:45 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 21:25 Chłopaki nie płaczą - kom., Polska, 1999. Kuba Brenner (Maciej Stuhr) jest młodym skrzypkiem, który w wyniku splotu wyjątkowo niekorzystnych okoliczności zostaje wpłątany w gangsterskie porachunki. 23:30 Sposób na teściową - kom., USA, Niemcy, 2005 01:40 Uwaga! - program interwencyjny 02:00 Superwizjer - magazyn reporterów 02:35 Klara - serial, Polska 03:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 04:55 Nauka jazdy - reality show	19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy 22:55 Raj dla par - kom., USA, 2009 01:15 Zostań, jeśli kochasz - obycz., USA, 2014. Mia Hall (Chloë Grace Moretz), niesmiała i utalentowana młodziutka nastolatka, jest uwięziona między życiem a śmiercią na jeden szczególny dzień... 03:40 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:20 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017 04:40 Disco Grammy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	Stopklatka
06:05 Konkurs Chopinowski na instrumentach historycznych - II Konkurs Chopinowski na instrumentach historycznych - koncert inauguracyjny, 2023 08:15 Rzecznik Polska - Żelazko Turystyczne - dokument, 2018 08:40 Od ucha do ucha - W krainie Bogów 10:55 Kosmos 1999 - serial, Wlk. Bryt., 1977 12:00 23. Festiwal Kultury Żydowskiej Warszawa Singera, 2026 - reportaż 12:35 Dokument tygodnia - Hollywoodzki remake - Narodzin - serial dok., Franc., 2023 13:40 U Pana Boga za miedzą - kom., Polska, 2009 15:45 Serialowa nostalgia - Alternatywy 4 - serial kom., 1983	06:00 Komisarz Rex - serial krym., Austria, Niem., 2000. Przygody tytułowego psa - owczarka niemieckiego o imieniu Reginald von Ravenhorst, znanego wszystkim pod pseudonimem Rex... 10:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2026 12:00 Kryminalne zagadki Mazur - serial dramat, Niem., 2021. Dr Wex, technik kryminalistyki, odwiedził miasteczko na Mazurach. Miał szybko wyjechać, ale postanawia przedłużyć pobyt. 14:10 Janosik - przyg., Polska, 1974 17:00 Niezgod na - SF, USA, 2014. W metropolii wzniezionej na ruinach Chikago idealne społeczeństwo budowane jest na zasadzie selekcji. Każdy następatek musi przejść test predyspozycji
	
17:00 Tamtę lata, tamte dni - Mariusz Szczygieł - magazyn 17:40 Retro kino - Dyktator - fab., USA, 1940 20:00 Bilet do kina - Słodziak - fab., USA, 2019 21:45 Klub Jazzowy - Moździer Trio - koncert, 2026 23:00 Trzej muszkieterowie: D'Artagnan - film kostiumowy, Belgia, Niemcy, Franc., 2023 01:15 23. Festiwal Kultury Żydowskiej Warszawa Singera - reportaż 01:50 Samowolka - dramat obycz., Polska, 1993 03:05 Kulturalni - magazyn 04:00 Podróż z historią - Śląsk nieoczywisty - dokument, Polska, 2017	20:00 Kontrabanda - thriller, USA, 2011 22:20 Czerwony smok - krym., Niem., USA, 2002. Agent FBI Will Graham został zmuszony odczytać przejęcie na wcześniejszą emeryturę, aby po raz ostatni zająć się sprawą seryjnego zabójcy... 00:50 Patriota - thriller, USA, 1998 02:30 Nazywam się Alfred Hitchcock - dokument, Kan., 2021. Wywiady i materiały archiwalne splatają się tu, by opowiedzieć historię Mistra Suspensu - jednego z najbardziej wpływowych i najczęstiej... 04:45 Kabaretowe hity - program rozrywkowy, Polska, 2023

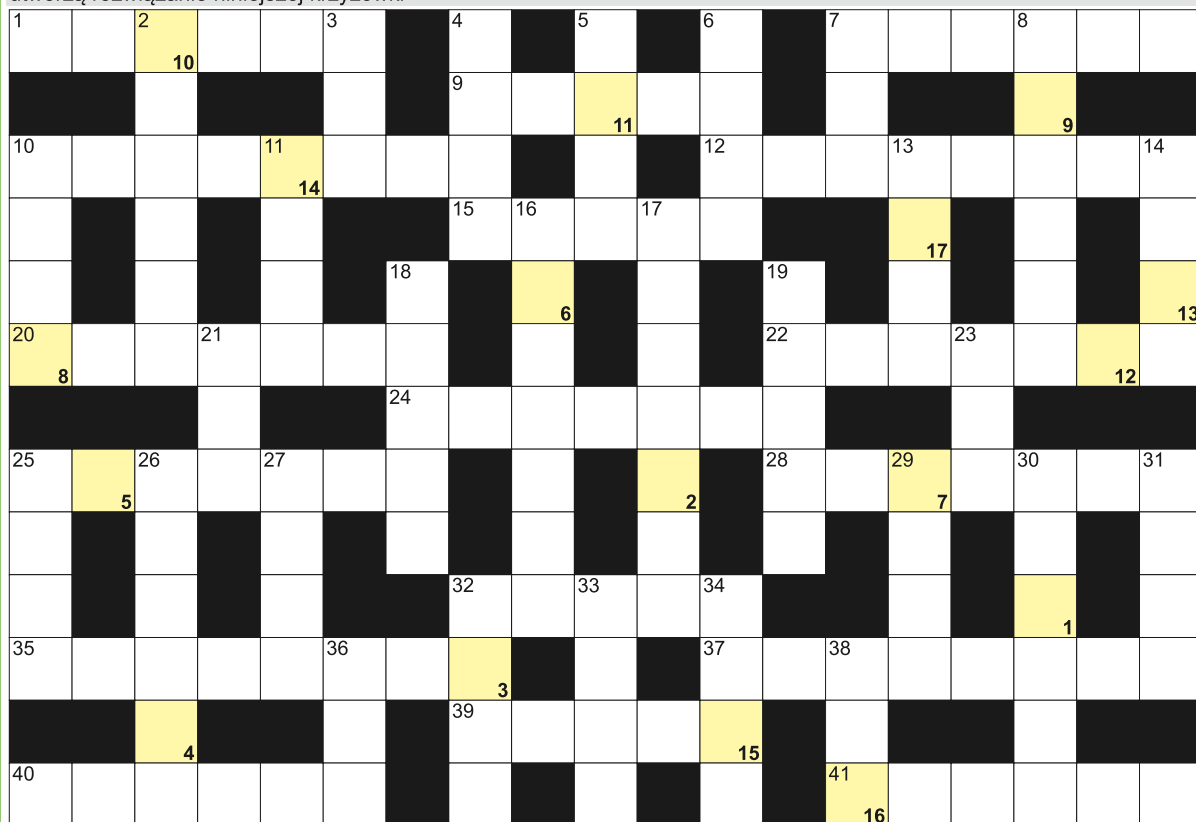
TVP Kultura	Stopklatka
06:00 Gwiazdzbior TVP Rozrywka - Stan Borys 06:25 Muzeum Polskiej Piosenki - Stan Borys 06:50 Rozmowy (nie)wygodne - Remigiusz Mróz - 2024 07:45 Od ucha do ucha - Bajnutki - bajki piaskiem i dźwiękiem pisane - Sklep ogrodniczy 08:00 Nabożeństwo Kościoła Chrześcijań Baptystów w Gdańsku 09:05 Wnuczka Anisy. Śladami starowierów - reportaż 09:35 Przysiąć nad Biblią - program religijny 09:50 Film fabularny 11:05 Kosmos 1999 - serial, Wlk. Bryt., 1977 12:10 Biała - spektakl teatralny, 1961 13:20 Program studyjny 14:25 Ostatnia walka Apacza - western, USA, 1954	06:00 Komisarz Rex - serial krym., Austria, Niem. 10:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2026 13:00 Komisarz Rex - Powrót do Wiednia - serial krym., Austria, 2026 15:05 Flintstonowie - kom., USA, 1994. W równoległym świecie epoki kamienia łupanego żyje nowoczesna, rodzina Flintstonów. Głowa rodziny, Fred, otrzymuje awans na stanowisko... 17:00 Apollo 13 - dramat, USA, 1995. Kwiecień 1970 roku. Rozpoczyna się misja amerykańskiego promu kosmicznego „Apollo 13”. Początkowo wszystko przebiega zgodnie z planem. Jednak gdy „Apollo 13” dociera w okolice Księżyca, niespodziewanie wybuch jeden ze zbiorników z tlenem.
	
16:00 Alternatywy 4 - serial kom., 1983 17:15 Niedziela z... filmami Janusza Majewskiego 20:20 Pokój z widokiem - film kostium., Wlk. Bryt., 1985 22:25 Porozmawiajmy szczerze - Zbigniew Zamachowski 23:05 Zniknąć bez śladu - dokument, Niemcy, 2024 00:40 Noc krótkich filmów - Slow Light - Rosół 01:05 Portret kobiety - anim., Polska, 2020 01:15 Klub Jazzowy - Moździer Trio - koncert, 2026 02:40 Słodziak - fab., USA, 2019 04:25 Niedziela z... filmami Janusza Majewskiego 05:20 Baśń o wodzie - dokument, Polska, 2017	06:00 Mississippi w ogniu - krym., USA, 1988. Dwóch agentów FBI prowadzi śledztwo w sprawie tajemniczego i brutalnego morderstwa działacza praw człowieka w małym miasteczku... 22:40 Millennium: Mężczyźni, którzy nienawidzą kobiet - krym., Szwecja, 2009. Dziennikarz śledczy na prośbę właściciela koncertu prześmyślowego bada starą sprawę kryminalną... 01:50 Mistyfikacja - dramat, Polska, 2010 04:25 Supermarket - thriller, Polska, 2012. W sylwestra niczym niewyróżniające się małżeństwo Wareckich wracając samochodem do domu zatrzymuje się w...

TVN 7	TV 4
05:05 Szkoła - program obycz. 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 New Looney Tunes II - animacja 07:30 Chłopiec i wilk - familijny, Franc., Belgia, 2019 09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:20 Mówię Wam - talk-show 12:35 Ukryta prawda - obycz. 14:10 Szpital św. Anny - serial 16:10 Detektywi - serial krym. 17:15 Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda - przygod., USA, Wlk. Bryt., 2018 20:00 Geostorm - katastrof., USA, 2017 22:30 Heroski - sens., USA, Wlk. Bryt., 2023 00:10 Wydział pościgowy - sens., USA, 1997 03:00 Miasta, w których straszy 03:50 Usterka - poradnik 04:25 Dorota was urządzi	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 09:05 Jesteśmy Dładzieci - program edukacyjny 09:30 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 12:30 Mini Galileo - intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 12:55 Paddington - kom., Franc., Wlk. Bryt., 2014 14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 20:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:15 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 02:20 STOP Drogowka - serial policyjny 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu 09:25 Boso przez świat - program podróżniczy Wojciecha Cejrowskiego 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Liberator 2 - akcja, USA, 1995. Pędzący przez Góry Skaliste pociąg pasażerski Grand Continental zostaje opanowany przez grupę terrorystów. 22:05 Elita zabójców - akcja, USA, Australia, 2011 00:35 Akt zemsty - akcja, USA, 2017 02:15 Dyżur - serial medyczny 03:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny	09:00 Kamienie wołać będą 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Dzienna niewiasta 15:15 Mateczniki Polskości 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Różaniec na wodzie 17:30 Przełamywać bariery 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 W naszej Rodzinie 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie 21:00 Apel Jasnog.

TVN 7	TV Trwam
05:05 Szkoła - program obycz. 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 New Looney Tunes II - animacja 07:45 Karol. Papież, który pozostał człowiekiem - miniserial obycz., Włochy, Polska, Kanada 09:55 Top Model - reality show 11:30 Ukryta prawda - obycz. 14:40 Szpital św. Anny - serial 16:45 Detektywi - serial krym. 17:50 Maska - kom., USA, 1994 20:00 Mission: Impossible - Dead Reckoning - sens., USA, 2023 23:25 Morderstwo w Białym Domu - sens., USA, 1997 01:45 Coś jest nie tak z dziećmi - film, USA, 2023 03:35 Miasta, w których straszy 04:30 Fachowcy - program paradokumentalny	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 06:55 Dawni budowniczowie. Rzeźbiarze z Wyspy Wielkanocnej - dok., Franc., 2020 08:05 Zamki krzyżowców: budowle nie do zdobycia - dok., Franc., 2022 09:20 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:30 Ace Ventura: Zew natury 11:40 Św. na każdy dzień 11:45 Reakcja łańcuchowa - sens., USA, 1996 15:45 Next - sens., USA, 2007 17:50 Uroczysko - serial krym. 20:00 Wypasiona kuchnia 20:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto 00:20 STOP Drogowka - serial krym. 01:20 Wyspa kanibali - dokument, Francja, 2010 02:30 Dzieci-żołnierze. Historia niemieckiego obozu jenieckiego w Attichy - dokument, Franc., 2021 03:50 Hardkorowy lombard 04:20 Cudownych rodziców mam 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV okazje
	
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu 06:25 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 06:55 Don Matteo: Boski detektyw - serial krym. 09:05 Kurierzy - serial paradok. 11:15 Wyspa piratów - przygod., USA, 1995 13:45 Johnny English: Reaktywacja - kom., Franc., Wlk. Bryt., 2011 15:55 Zięć prawie idealny - kom., Francja, 2024 17:50 Goście, goście - kom., Franc., 1993 20:00 Niezniszczalna - akcja, Chorw., USA, Wlk. Bryt., 2024 22:10 Peacemaker - akcja, USA, 1997 00:55 Godziny szczytu 3 - akcja, Niem., USA, 2007 02:50 Dyżur - serial medyczny 03:30 Taki jest świat - przegląd 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial	09:25 Przegląd Tyg. „Niedziela” 09:30 Msza św. 10:30 Spór o Morskie Oko 11:00 Głos serca 11:45 Solidarność - narodziny Wolności 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Leonem XIV 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:55 Teraz i w godzinie śmierci 15:00 Wieś to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Mateczniki Polskości 17:00 Zgubić z oczu brzeg 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Różaniec 18:25 Św. na każdy dzień 19:30 Baśniowy teatr lalek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Od Lutra do Marksa - Historia Kościoła 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze

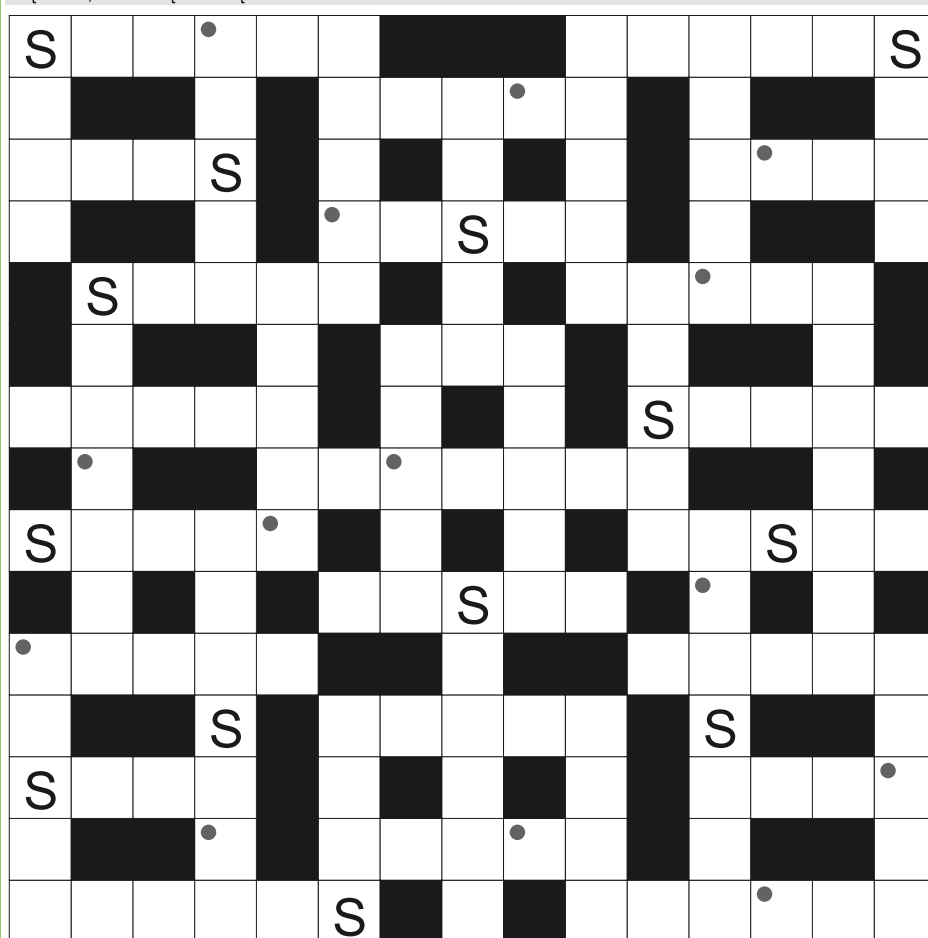
KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 17
utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) Luwr lub Ermitaż; 7) ostre lub ślepe w magazynku; 9) porasta powierzchnię stawu; 10) filmowy Maciek Chelmicki w "Popiele i diamencie"; 12) przyznanie zwycięstwa bez walki; 15) Orzeszkowa, polska pisarka; 20) ćwiczenia sportowca; 22) inaczey surmia, roślina; 24) S lub M na koszulce; 25) plusy na nosie; 28) ojczyzna Herberta von Karajana; 32) narciarskie lub do wody; 35) była nią Isadora Duncan; 37) na nich ubrania w szafie; 39) kraczący ptak; 40) narciarski zjazd gigant; 41) trujące w lesie.

PIONOWO: 2) rodzinne miasto Czesława Mozila; 3) przecier owocowy; 4) jezioro w Cleveland; 5) wśród drobiu; 6) napój dla zaspanych; 7) najdluzsza rzeka Afryki; 8) autor "Folwarku zwierzęcego"; 10) część euro i rupii; 11) waluta Gruzji; 13) szkocka spódni-ca męska; 14) tylna część statku; 16) góra ułamka; 17) pobierają go bezrobotni; 18) ustawienie zębów; 19) ważna część telewizora; 21) bohaterka "W pustyni i w puszczy"; 23) część sztuki teatralnej; 25) jabłkowy do galarety; 26) jej stolicą jest Kampala; 27) Huber, niemiecka tenisistka; 29) palono na nim wiedźmy; 30) wyścigi jachtów; 31) niemiecka marka samochodu; 32) rzeka w Belgradzie; 33) ciągnie się za kometą; 34) Turgieniew, pisarz rosyjski; 36) alkohol z trzciny cukrowej; 38) elektrokardiografia serca.

JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane
rzędami, utworzą rozwiązanie:

W diagramie po lewej ujawniliśmy
wszystkie spółgłoski "S". Miejsce
wpisu hasła do odgadnięcia. Litery z
pól z kropką czytane rzędami utwo-
rzą rozwiązanie krzyżówki.

długa u żyrafy; roślina gorejąca w Biblii;
bożyszcze dla fanów; ... pełne w kuflu;
gromnice; kraj Faraonów; Uśmiechu
lub Virtuti Militari; ostatni król Troi; broń
Wilhelma Tella; ciasto z bakaliami;
Henrik, autor "Dzikiej kaczki"; rządzona
przez sołtysa; Rady Ministrów to
premier; operacyjna w szpitalu; wysy-
łane w kopertach; przeciwieństwo cho-
roby; tioalkohole krócej; tworzywo imi-
tujące skórę; przydrożny hotel; teatral-
ne lub ogórkowe; kolekcja znaczków
lub obrazów; obiadowa z warzyw; ina-
czej przymierze, sojusz; wygodny stół
sportowy; niejedna lśni na rybie; do
przenoszenia rannych; trójkątna ryba
akwariowa; Stuh, polski aktor; jad, tru-
cizna; dla rezerwowych na stadionie;
klusują lub galopują; zatrudniają sę-
dziów; japońska łaźnia; widzenia lub
odniesienia; szklana tafla w oknie; da-
wne kojarzenie par; oczyszczona do
ciasta; i Odra, i Ren; urodził się w nim
Juwenalis, poeta; mniej niż jeden; z li-
niami papilarnymi na palcach; mocza-
nowa to artretyzm; łakotne ziele, mle-
czeń.

	6	5	7		4	9	3	1
2	4	3	5					
	9	1	3	8	6			
	2		1		8			4
1			9			7		2
3			6	5	2	8		9
	8					4		
		7						
	1			6		5	8	3

	1	3	5		8	2		
				4		1	9	
2		4	1					
		9		8		3	1	
	6		7		4			
	3		2		9	6		4
		5		2	6			
	9							6
7			8					

WYKREŚLANKA: znajdź 20 wyrazów kojarzących się z
lasem. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i
na ukos: drzewa, ptaki, jezioro, jagody, grzyby, drwał,
pilarz, drewno, komary, szlak, mech, sarny, kleszcz, za-
pach, dzik, ambona, rower, mrowisko, pasieka, polana.

R	P	I	M	D	G	A	Z	P	O
P	O	M	I	A	R	U	L	O	N
O	N	W	R	W	A	E	E	L	P
S	C	H	E	O	D	M	W	A	O
Y	Z	K	K	R	W	I	S	N	T
P	O	L	Z	M	K	I	T	A	O
I	D	E	A	M	E	K	S	Y	K
L	W	S	J	K	O	C	Y	K	A
A	I	Z	A	P	A	C	H	M	O
R	E	C	G	R	Z	Y	B	Y	J
Z	R	Z	O	K	N	O	W	E	A
D	T	E	D	P	N	Y	Z	A	M
A	R	Z	Y	A	T	I	N	K	A
W	I	W	A	T	O	A	A	T	N
K	O	M	A	R	Y	B	K	A	T
A	C	H	O	L	O	W	N	I	K

ZAPOWIADA SIĘ BARDZO TRUDNY SEZON

TENIS STOŁOWY Rozpoczęły się rozgrywki męskiej Superligi. Niestety, oba zespoły z Warmii i Mazur zaliczyły „puste przebiegi”. Brązowy medalista MP z Działdowa przegrał w Grodzisku Mazowieckim, a ostródzki beniaminek w swojej hali nie dał rady Manekinowi.

Nowý sezon zainaugurowano już w poniedziałek, kiedy to Trefl Zamość ograł 3:0 Polonię Bytom. Sukces gospodarzy przypieczętował Patryk Chojnowski, który kiedyś występował m.in. w Ostródzie, a latem przeszedł z Dojlid Białystok.

Spotkanie rozegrane zostało awansem z 3. serii, a powodem był wyjazd Chojnowskiego z reprezentacją Polski osób z niepełnosprawnościami na turniej ITTF World Para Elite we francuskim Yvelines (12-16 września).

Warto przypomnieć, że Chojnowski jest zaledwie jednym z dwóch tenisistów, którzy w lidze występują od 2009 roku, czyli od momentu utworzenia zawodowych rozgrywek w Polsce. Drugi to 43-letni Wang Zeng Yi, który właśnie odszedł z Villi Verde Olesno do pierwszoligowego Jom-Elektro Orzeł Lizawice.

W tym sezonie nasz region reprezentują dwa kluby, bo po kilkuletniej pierwszoligowej banicji do Superligi powróciła Ostróda. Beniaminek oparł skład na zawodnikach, którzy wywalczyli awans, więc będzie się jedynie bronił przed spadkiem. Niestety, wiele wskazuje na to, że Dekorglass po wielu tłustych latach w tym sezonie znacznie obniży loty.

• Orlen Bogoria Grodzisk Mazowiecki - Dekorglass Działdowo 3:0

Badowski Marek - Lewandowski Patryk 3:1 (11:5, 10:11, 11:6, 11:7), Gionis Panagiotis - Vrab-

lik Jiri 3:1 (11:7, 9:11, 11:6, 11:4), Zalewski Mateusz - Sakowicz Mateusz 3:0 (11:9, 11:8, 11:10)

Już w pierwszej kolejce wicemistrz Polski zmierzył się z brązowym medalistą MP - w półfinale sezonu 2025/26 Bogoria wygrała 3:2 z Dekorglassem, po czym w finale musiała uznać wyższość Olimpii Grudziądz.

Zespół z Działdowa od 2015 roku każdy sezon kończył na podium - w tym czasie zdobył dwa złote (2021, 2025), cztery srebrne (2016, 2019, 2023, 2024) i sześć brązowych medali drużynowych MP (2015, 2017, 2018, 2020, 2022, 2026).

Niestety, w obecnym sezonie trudno będzie powiększyć ten dorobek, ponieważ w Działdowie doszło do olbrzymich zmian - przede wszystkim po sześciu latach do Gdańska odszedł Jakub Dyjas, który poprowadził Dekorglass do dwóch mistrzowskich tytułów, a w dwóch ostatnich se-

zonach był drugim najsilniejszym graczem rozgrywek.

Z Dekorglassu odeszli także Samuel Kulczycki (trafił do Dojlid) oraz trener Michał Dziubański, który znalazł się w sztabie Bałty. Odejsia te są związane z mniejszym budżetem, jaki w tym sezonie będzie miał działdowski klub. - Poza tym całej trójce skończyły się kontrakty, więc teraz dajemy szansę młodym zawodnikom, którym będzie pomagał doświadczony Jiri Vrablik (43-letni Czech do Działdowa wrócił po pięciu latach - red.) - wyjaśnia prezes klubu Ferdynand Chojnowski. - Ale na niektóre mecze ligowe oraz na Ligę Mistrzów będziemy się wzmacniać graczami z zagranicy. Zgłosiliśmy dwóch Japończyków, Włocha i Hindusa. Jeden z Azjatów zagra już w niedzielnym meczu w Działdowie z Polonią Wąchock - dodaje prezes Chojnowski.

Grającym szkoleniowcem Dekorglassu został pocho-

Ostródzianie przed meczem z toruńskim Manekinem

dzący z Chin, ale od wielu lat mieszkający w Polsce 38-letni Wenliang Xu, który w poprzednim sezonie prowadził działdowską młodzież w II lidze. Po pięciu latach.

• Energa Morliny Ostródzianka Ostróda - Energa Manekin Toruń 1:3

Małachowski Michał - Puntunica Andrei 3:0 (11:7, 11:8, 11:10), Sokolowski Łukasz - Muramatsu Yuto 0:3 (6:11, 6:11, 6:11), Kwapiś Kuba - Kulpa Konrad 1:3 (9:11, 6:11, 11:9, 7:11), Małachowski - Muramatsu 1:3 (8:11, 11:7, 7:11, 6:11)

Mecz wywołał spore zainteresowanie w Ostródzie, gdzie przed laty kibice cieszyli się nawet ze zdobycia mistrzostwa Polski. Złote czasy to jednak już tylko historia, więc beniaminek marzy jedynie o obronieniu się przed spadkiem. Na inaugurację Ostródzianie przegrali jednak z siódmym zespołem poprzedniego sezonu Superligi.

W sumie do superligowych rozgrywek zgłoszono 137 zawodników, w tym 63 obcokrajowców. Nie oznacza to, że wszyscy wystąpią w lidze; wielu tenisistów znalazło się w składach niejako „na zapas”.

Obroncy tytułu utrzymali trzon drużyny, czyli najlepszego w dwóch poprzednich sezonach Mołdawanina Vladislava Ursu,

Japończyka Mizukiego Oikawę, Rafała Formelę i Parka Jeongwoo.

Poza tym dołączył inny Koreańczyk - Park Ganghyeon, wzmocnieniem powinien być także Grek Ioannis Sgouropoulos, który dwukrotnie triumfował w mistrzostwach Europy juniorów oraz młodzieżowców.

Natomiast w Bogorii zostali reprezentanci Polski Marek Badowski i Miłosz Redzimski, Grek Panagiotis Gionis i Japończyk Jin Takuya. Pozyskano kadrowicza Mateusza Zalewskiego (ostatnio Bank Spółdzielczy Orlicz 1924 Suchedniów) oraz Chorwatę Tomislava Pucara (Dekorglass).

Gwiazdą zespołu z Suchedniowa będzie z kolei Darko Jorgić, wicemistrz Europy z 2022 roku i zwycięzca TOP 16 z lat 2022-24 (w 2020, 2025 i 2026 był drugi). 28-letni Słoweniec jest obecnie 12. w światowym rankingu, a najwyżej był szósty.

Wartościowego transferu dokonała także Villa Verde. W drużynie z Olesna zagra brązowy medalista mistrzostw świata 2019 w singlu Jaehyun An. Koreańczyk był w przeszłości zawodnikiem Gwiazdy Bydgoszcz i Bogorii, ale w lidze nie zadebiutował. W światowym rankingu zajmuje 26. miejsce z niewielką stratą do Top 20.

System rozgrywek nie zmienił się. O mistrzostwie zadecyduje rozegrany po raz trzeci finałowy turniej z udziałem czterech czołowych drużyn.

Jego gospodarzem będzie najlepsza drużyna fazy zasadniczej. A przegrani w półfinale ponownie otrzymają brązowe medale bez konieczności rozegrania dodatkowego spotkania.

Zmieniono natomiast zasady rozgrywania meczów, bowiem sety nie będą już odbywać się na przewagi. Czyli zwycięży ten, kto pierwszy zdobędzie 11 punktów.

Gra się do trzech wygranych setów, natomiast w przypadku konieczności rozegrania piątego pojedynku rywalizacja toczyć się będzie do dwóch wygranych. W „normalnym” meczu piąty, natomiast w „skróconej” wersji trzeci set, rozgrywany będzie do sześciu punktów.

• Inne wyniki 1. kolejki:

Dojlidy Białystok - Bud-An Electric Olimpia Grudziądz 2:3, Bałta AZS AWFis Gdańsk - Polonia Bytom 3:0, Vist.eu Trefl Zamość - Villa Verde Olesno 3:0, po oddaniu gazety do druku zakończył się mecz TTcup.com Polonia Wąchock - Orlicz 1924 Suchedniów.

• **2. kolejka, niedziela:** Dekorglass - Polonia Wąchock (16), Polonia Bytom - Morliny (16).

ARTUR DRYHNYCZ

Do Działdowa powrócił 43-letni Czech Jiri Vrablik (z lewej)

EKSTRAKLASOWY FUTSAL W URANII

PIŁKA NOŻNA\\ W niedzielę historyczne wydarzenie w Olsztynie, bowiem po raz pierwszy w Uranii zostanie rozegrany mecz futsalowej Ekstraklasy. Historii nie napisał natomiast Sokół Ostróda, który odpadł z Pucharu Polski.

Futsaliści Constractu po inauguracyjnym zwycięstwie nad ekstraklasowym beniaminkiem

Constract Lubawa to od lat ścisła futsalowa czołówka w Polsce, ale w tym sezonie z powodu remontu hali zespół musiał przenieść się do stolicy Warmii i Mazur, zmieniając jednocześnie nazwę na Constract Olsztyn. Tego akurat nie musiał robić, bo zmiana ta wywołała niezadowolenie w Lubawie, czemu trudno się dziwić - przecież gdy siatkarze musieli grać poza Olsztynem, to nikomu nie przyszło zmieniać nazwę na Indykpol AZS Iława!

W pierwszej kolejce lubawsko-olsztyński klub na wyjeździe ograł 7:3 Motusa Kazimierza Wielka. - Jechaliśmy w nieznane, bowiem rywalizowaliśmy z beniaminkiem, o którym wiedzieliśmy stosunkowo niewiele - przyznał trener Dawid Grubalski. - Mocno przebudowaliśmy nasz skład, więc mecz był również dla nas pewną niewiadomą. Teraz skupiamy się na starciu w Olsztynie, gdzie podejmiemy zespół z Leszna. To dla nas bar-

dzo niewygodny przeciwnik, a mecze z nim zawsze są niezwykle zacięte.

Domowe spotkanie Constractu z GI Malepszy Leszno zaplanowano na niedzielę o godzinie 16 w malej Uranii.

• Czołówka tabeli: 1. Piast Gliwice 3 (6-1); 2-3. Constract Lubawa, FC Toruń 3 (7-3), 4. AZS UŚ Katowice 3 (5-1), 5. Rekord Bielsko-Biała 3 (4-0), 6. Eurobus Przemyśl 3 (3-0), 7. BSF Bochnia 3 (9-7).

• 2. kolejka, sobota: FC Toruń - Rekord Bielsko-Biała (18), Śląsk Wrocław - Red Dragons Pniewy (20), Eurobus Przemyśl - Wiera Lecha Poznań (16), BSF Bochnia - We-Met Futsal Club Kamienica Królewska (18), Jagiellonia Białystok - Piast Gliwice (16); **niedziela:** Constract Lubawa - Futsal Leszno (16), Futsal Świecie - Motus Kazimierza Wielka (18), Legia Warszawa - AZS UŚ Katowice (12:30).

PUCHAR POLSKI\\ Sokół Ostróda już w pierwszej rundzie pożegnał się z rozgrywkami STS Pucharu Polski. Ostródzianie

z Sokołem Kleczew prowadzili od 11. minuty, ale ostatecznie musieli uznać wyższość drugoligowca.

• Sokół Ostróda - Sokół Kleczew 1:2 (1:1)
1:0 - Kacper Nowicki (11 k), 1:1 - Zimmer (30), 1:2 - Adamski (78)

Ostródzianie w zeszłym sezonie wygrali rozgrywki Wojewódzkiego Pucharu Polski i w nagrodę otrzymali prawo gry w centralnych rozgrywkach PP. W Ostródzie po cichu liczyli, że w losowaniu trafią na przedstawiciela Ekstraklasy, ale stało się inaczej i na początku września na Mazury przyjechał zespół z Wielkopolski - drugoligowy Sokół Kleczew.

Mecz ułożył się idealnie dla ostródzian, bo już w 11. minucie pewnym egzekutorem rzutu karnego okazał się Kacper Nowicki. Niestety, w 30. minucie goście doprowadzili do remisu, bo piłkę w siatce umieścił Michał Zimmer, były zawodnik klubu z Ostródy. O losach awansu

zadecydowała 78. minuta, gdy Filip Adamski zapewnił przyjezdnym wygraną.

- Jesteśmy pokonani, ale przed meczem powtarzałem zawodnikom, że najważniejsze jest to, abyśmy po ostatnim gwizdku czuli satysfakcję i spełnienie - powiedział Rafał Więckowski, trener Sokoła. - I tak dokładnie jest. Jestem dumny z chłopaków i chciałem im to powiedzieć od razu na boisku. Dumny z tego, jak to wyglądało i jak potrafilimy razem bronić. Taki był plan - zejść niżej i popracować w obronie niskiej. Z drugiej strony potrafilimy też grać w piłkę: stwarzaliśmy sytuacje, wychodziliśmy spod pressingu drugoligowego zespołu i momentami graliśmy na jego połowie. Ten zespół rośnie z meczu na mecz. Liczę, że to spotkanie pokaże chłopakom, na co naprawdę ich stać.

Po odpadnięciu z Pucharu Polski Sokół może się teraz skupić na czwartoligowych rozgrywkach - w sobotę podopieczni trenera Więc-

kowskiego zagrają w Białej Piskiej ze spadkowiczem z III ligi.

• Ciekawsze wyniki 1. rundy

PP: Widzew Łódź - Korona Kielce 0:1, Motor Lublin - Legia Warszawa 3:0, Znicz Pruszków - Cracovia 1:1, karne 4:3, Odra Opole - Wista Kraków 2:1, Siarka Tarnobrzeg - Zagłębie Lubin 3:2, Górnik Łęczna - Stal Mielec 3:3, karne 4:3, Korona II Kielce - Radomiak Radom 0:1, Lechia Zielona Góra - Ruch Chorzów 0:2, Górnik Polkowice - Polonia Warszawa 0:1, Chemik Bydgoszcz - Piast Gliwice 0:3, Wigry Suwałki - Bruk-Bet Termalica Nieciecza 1:5, Wikęd Luzino - Wista Płock 2:3, Wista II Płock - Puszcza Niepołomice 0:2, MKS Kluczbork - Lechia Gdańsk 1:2, Resovia - Arka Gdynia 0:4.

IV LIGA\\ **6. kolejka:** Mazur Etk - Rominta Gołdap 0:0; piątek: Pisa Barczewo - DKS Dobrze Miasto (18), Concordia Elbląg - Tęcza Biskupiec (17); **sobota:** Stomil Olsztyn - Mamry Giżycko (17), Start Nidzica - GKS Wikielec (16), Znicz Biata Piska - Sokół

Ostróda (16), Polonia Pastków - Granica Kętrzyn (17); **niedziela:** Zatoka Braniewo - Naki Olsztyn (15).

PO 5 KOLEJKACH

1. Stomil	15	18:0
2. Granica	13	16:6
3. Concordia	12	13:5
4. Znicz	11	14:7
5. Rominta*	10	15:11
6. Pisa	8	13:9
7. Tęcza	8	10:6
8. Mazur*	7	7:6
9. Sokół	6	10:7
10. Naki	5	8:12
11. Wikielec	5	8:13
12. DKS	4	8:11
13. Start	4	5:12
14. Mamry	3	7:23
15. Zatoka	2	4:18
16. Polonia	1	3:13

* jeden mecz rozegrany więcej

III LIGA\\ **7. kolejka, piątek:** Warta Sieradz - Olimpia Elbląg (17); **niedziela:** Wigry Suwałki - Polonia Lidzbark Warmiński (18).

• Czołówka tabeli: 1. Wesoła Warszawa 16; 2. Widzew II Łódź 13; 3. Wigry Suwałki 12 (...); 12. Olimpia Elbląg 7; 13. Warta Sieradz 7 (...); 17. Polonia Lidzbark Warmiński 2.

DRYH, EM